

NOWY

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Poniedziałek, dnia 27 lipca 1914 r.

Redakcja i administracja „**Now. Kurjera Łódzkiego**” mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej № 37.

Interesowani do redakcji, zgłaszać się mogą od 1 i pół do 3 po poł. i od 6 do 7 wiecz. Administracja otwarta od 8 rano do 7 wiecz.

Adres telegraficzny „**Łódź Kurjer**”

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły nieoznaczone z góry ceną, honorariów administracja **wypłacać nie będzie.**

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.

Za odnośnienie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.

Za przesyłkę zagranicę dolicza się 60 k. miesięcznie

Zmiana adresu 20 kop. **Telefon № 253.**

Cena ogłoszeń: I-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop., nekrologi i reklamy 15 kop., ogłoszenia zwyczajne 10 kop., Drobne ogłoszenia 1½ kop. za wyraz

Ogłoszenia zamiejscowe: I strona 50 kop. reklamy po 20 kop., zwyczaj. 12 k. za wiersz lub jego miejsce, w tekście 75 kop.

Agentury: w Łodzi Biuro ogłoszeń „Promień”, Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa 23; w Żgierzu: Nowy Rynek, kiosk Aleksandra Lacha
WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, za granicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest Domowi Handl. L. E. Metz i S-ka

Ogród Koncertowy przy **HOTELU MANTEUFLA** Ogród Koncertowy.

WIELKI KONCERT

Orkiestry Symfonicznej Warszawskiej pod dyr. p. **Bronisława Szulca**, prof. Warsz. Tow. Muzycz.

Początek o g. 8 i pół, w Niedziele i święta o g. 8. Wejście 40 kop. Symf. 75 kop. uczn. 30 kop. Abonam. 8.60 kop. r2738-0-

Ogród „Grand-Hotelu” **Jutro!!!** **Jutro!!!** **Jutro!!!**

Teatr „Przeглядów” Benefis Romualda Gierasieńskiego.

Fremjera: „Burze” operetka Suppé’go. „Rozmaitości”.

JARZĘBINOWA NIEZRÓWNANA

WIADOMO Powszechnie, że nalewka jarzębinowa jest napojem szczególnie lubianym przez Polaków. **NALEŻY ZAUWAŻYĆ**, że olbrzymie powodzenie i rozpowszechnienie tejże przypisać należy, prócz wykwintnego smaku — doskonałemu działaniu na żołądek jarzębiny, regulującej proces trawienia.

NALEŻY ZAPAMIĘTAĆ sobie, że Jarzębina Niezrównana Szustowa — to w chwili obecnej ostatni wyraz produkcji wódczanej. Jest ona nie do zastąpienia pod względem smaku i gatunku.

NALEŻY RÓWNIEŻ NIE ZAPOMINAĆ o kieliszku Jarzębinowej Niezrównanej Szustowa przy śniadaniu, obiedzie i kolacji; osiągniemy wtedy połączenie przyjemnego z pożytecznym

Wojna.

Wojna serbsko-austriacka stała się faktem. Dziwić się tylko należy, że tak późno, dopiero w lipcu 1914 roku.

Antagonizm między temi dwoma państwami, rozdzielonymi modrą wstęgą Dunaju, istniał od tak dawna, że periodycznie, niemal co rok ponawiały się wiadomości o nieuniknionym jej wybuchu.

Takie wrogie stosunki zapanowały od chwili, kiedy ostatni potomek domu Obrenowiczów padł pod ciosami spiskowców pałacowych. Wraz z nim zamaria przyjaźń serbsko-austriacka i kroczenie słowiańskiego państwa po szlaku, wskazanym przez dyplomację wiedeńską.

Król Piotr Karadżordzewicz w Rosji szukał inspiracji dla swej polityki, a w sprzymierzonej z nią Francji — zasiłków dla skarbu. Serbja wyraźnie przeszła do obozu wrogiego Trójprzymierzu.

Ostrze jej polityki skierowało się przeciwko najbliższej i najmniej bezpieczniejszej sąsiadce; tam, w serbsko-chorwackich prowincjach dualistycznej monarchji tkwiła przyszłość i ambitne nadzieje Karadżordzewiczów; połączenie wszystkich plemion serbskich bez różnicy wyznania i historycznej przeszłości w jedno państwo, stworzenie Wielkiej Serbji — było zupełnie naturalnem i zrozumiałem dążeniem niewielkiego, ale żywotnego państewka.

Tendencje te spoykały na drodze stara, wielojęzyczną monarchję

Habsburgów, która, wyparta ze środkowej Europy, upokorzona pod Sadową, szukała ujścia dla swych imperialistycznych zamierzeń tam, gdzie się one zdawały najłatwiej do urzeczywistnienia — na Bałkanach.

Realnym celem był dostęp do morza Egejskiego i rozszerzenie wybrzeża austriackiego Adriatyku.

W pierwszym kierunku na przeszkodzie leżała Serbja, w drugim — jej mniejsza siostrzyca i sojuszniczka Czarna Góra. Austro-Węgry dążyły do oplątania tych dwóch państewek swemi wpływami. Nie tyle chodziło im o uszczuplenie terytorjalne, ile o bierne przyglądanie się powolnemu zbliżaniu się monarchji Habsburskiej ku Salonikom i Skutari, o uzależnienie ekonomiczne, które doprowadziło nawet do wojny celnej.

Pierwszym etapem bałkańskiej polityki Austrii była okupacja Bośni i Hercegowiny, oraz Sandżaku Nowobazarskiego; prowincje te stanowiły jakby korytarz, na końcu którego znalazł się największy port egejski.

Aneksja Bośni — Hercegowiny znów zbliżała Austrię do celu. Ale i przeciwnicy nie zasypiali gruszek w popiele.

Stworzony pod auspicjami Rosji Związek Bałkański mistrzowskim posunięciem zaatakował Turcję i, rozbiierając ją, wyrwał z pod nosa Austrii apetyczny kęs.

Zdystansowana i zaskoczona, poczęła Austrija szukać rekompensaty i odwetu.

Druga wojna bałkańska, rozgromienie Bułgarii, wycięczenie wszystkich państewek bałkańskich zdawało

PIEŁĘGI

PRYSZCZE, OPALENIZNE, I-3 WAGRY, II CZERWONOŚĆ TWARZY I WSZELKIE PLAMY NA SKÓRCE TWARZY

PASTA DO TWARZY

JANA NIWINSKIEGO

DLA UMIĘDZIELCÓW NAŚLADOWCÓW KAŻDE PODEJMIENIE ZAPATRZENIE SIĘ W PŁOMIENI NA KTÓREJ ZNAJDUJE SIĘ N° 204 I NAZWISKO WYKAZUJE

SPECJALIZACJA W APTEKACH SKŁADACH APTECZNYCH I PERFUMERIIACH

Dr. Leopold Klaczkin

Specjal: Syphilis, choroby weneryczne, skórne, dróg moczowych i niemoc płciowa.

mieszka **Konstantynowska 9.** obecnie

Godz. przyjęć: od 10—1 rano i od 6—8 wiecz. Dla pań osobna poczekalnia od 5—6.

SALOMEA FREILICH
HERMAN JBLEB
zaręczeni

Częstochowa. Łódź

Dzisiejszy numer składa się z 8 kolumn

KALENDARZYK.

Poniedziałek, 27 lipca 1914 r.

Dziś: Natalji M.

Jutro: Innocentego i Wiktora

Lekarz-dentysta
P. Zytnicka

Konstantynowska 9.

Godziny przyjęć: 9-1 i od 3—8 wiecz. 3046-0-1

się następcę korzystną sposobność. Ale dyplomacja austriacka nie wykazała tu dostatecznej energii i pokpiła sprawę; chcąc się ratować, czepiała się idei samodzielnej Albanji i na tym gruncie poniosła ostateczną klęskę. Operetkowe rządy księcia Wieda, zupełna jego bezsilność, powodzenie powstania, ruch epirotów, działających jeszcze i dla Grecji, intrygi włoskie i kateryczne stanowisko mocarstw, nie pozwalające na interwencję czynną nawet pod osłoną korpusów ochotniczych — wszystko to było klęską dyplomatyczną Austrii.

Czekano tylko okazji, żeby się z tego splotu mocnem szarpnięciem wydobyć, ratując powagę dualistycznej monarchji.

Okazja taka przyszła w okolicznościach tragicznych. Następcę tronu, arcyksiążę Ferdynand padł w Serajewie od kuli serbskiej, wykryto wielko-serbski spisek na całość monarchji i dynastję Habsburgów. Postawiono skorzystać z tego, by za jednym zamachem upiec dwie pieczenie: położyć kres serbskim zamiarom i wyostać się z matni albańskiej.

Należy przyznać, że niedołężna dotychczas dyplomacja austriacka obmyśliła wspaniały plan. Nie spieszone się z żądaniem zadosyćczenia od Serbji za zamach serajewski. Czekano cierpliwie, zwlekano pod pozorem prowadzenia śledztwa, którego wyniki od dwóch tygodni były znane. Przez ten czas usypiano czujność Europy pokojowemi zapewnieniami. Aż nadeszła odpowiednia chwila.

Wybrano moment po mistrzowsku — nazajutrz po wyjeździe Poincaré'go z Petersburga. Podczas narad nadnewskich sytuacja międzynarodowa pozwalała raczej optymistycznie zapatrywać się na przyszłość, w każdym bądź razie więcej mówiono w Petersburgu o planach na dalszą metę, niż o bieżących wypadkach.

Nota austriacka zaskoczyła dwuprzymierze zniecka. Poincaré, prezydent Republiki francuskiej, i Viviani, szef jej rządu, znajdował się na pełnym morzu, o setki mil od swego kraju, prawie bez możności porozumiewania się z nim i ze sprzymierzoną Rosją. Francja była bez rządu, bo czyż formalni zastępcy mają decydujących chwilach; Rosja nie znała zdania swego sprzymierzeńca — to też chciała sprawę odwlec; ambasador jej poczynił w tym kierunku kroki w Wiedniu — napróżno, właśnie na tę szybkość i nagłość akcji spekulowała Austrija, że nawet nie miała czasu przedłożyć kompletnego tekstu swej noty Niemcom.

Zaskoczywszy w ten sposób Dwuprzymierze, Austrija wybrała też najlepszą dla siebie chwilę w stosunku do trzeciego mocarstwa Trójporozumienia — Anglii.

Ruch ulsterski, zbiegiem okoliczności, teraz właśnie doszedł do kulminacyjnego punktu, lada chwila może nastąpić w nim kryzys. I choć ulega wątpliwości, że w razie wybuchu wojny europejskiej patriotyzm angielski weźmie górę nad atagonizmem partyjnemi i widmo wojny domowej zniknie natychmiastowo, jednak obecne roznamiętanie i rozbięcie społeczeństwa angielskiego musi oddziaływać na rząd Anglii w tym sensie dążenia do zlokalizowania i pomniejszenia zatargu.

Tak niewygodny moment dla państw trójporozumienia, był ze wszech miar wskazanym dla rozpo-

częcia energicznej akcji likwidacyjnej w sprawie serbskiej i albańskiej z punktu widzenia Austrii, zwłaszcza że Niemcy i Włochy całkowicie ją popierają.

Teraz, lub nigdy — powiedział sobie baron Berchtold — i miał rację.

Dlatego też nota jego była utrzymana w tak ostrym, niepraktykowanym w stosunkach dyplomatycznych tonie.

Nie bez słuszności nazywają ją „bezczerpną“ i „provokacyjną“.

Tak, Austrija chciała sprowokować Serbję, chciała otrzymać odmowną odpowiedź, chciała doprowadzić do wojny, by teraz właśnie rozbić rodzącą się hydrę wielko-serbską i pomyślnie dla siebie zakończyć awanturę albańską.

Czy w swych wyrachowaniach nie przeliczyła się, czy akcja wojenna po za tak zakreślone ramy nie rozszerzy się, pomimo niekorzystnej dla Trójporozumienia sytuacji, czy zajęcie Belgradu nie będzie wstępem do powszechno-europejskiej, wielko-mocarstwowej wojny — tego jeszcze nie wiemy, niektóre jednak objawy świadczą, że to właśnie może nastąpić.

Europa znów staje pod znakiem wojny, na ten raz groźniejszej, bo nie rzuconej gdzieś w góry Bałkanu, ale wkraczającej przez jedno z państw wojujących w samo centrum Europy.

G. Zyński

Sily walczących stron.

Dotychczas pożoga wojenna nie rozszerza się jeszcze i zagraża tylko Austro-Węgrom i Serbji. Na wypadek, gdyby w ten sposób została ona zlokalizowana, ciekawą jest rzeczą, jaki jest wzajemny stosunek sił militarnych i środków materialnych obydwu stron.

Monarchja austro-węgierska obejmuje 676,000 kilometrów kw. blisko 53 miliony mieszkańców. Budżet roczny obu części monarchji wraz z autonomicznym budżetem Bośni przekracza 5 miliardów koron, a jej siła zbrojna w razie wojny, wraz z rezerwą zapasową i pospolitem ruszeniem, dochodzi do 8 milionów głów, z czego na wspólną armję linjową oraz na ogólną obronę krajową i honwedów, a więc na armję polową, przypada około 1,400,000 głów.

Przed wojną w roku 1911 królestwo serbskie obejmowało 48,303 kw. kilometrów, z ludnością 2,950,000 dusz. Pokój bukareszteński przyniósł Serbji nowe terytoria, z obszarem 39 tysięcy kilometrów kwadr. i ludnością 1,500,000 dusz. Ścisłego spisu ludności w Serbji nie przeprowadzono, lecz, opierając się na liczbach ostatnich, przyjąć można, jako stan faktyczny, że ludność Serbji wynosi dziś na obszarze 87,000 kilometrów kwadr. najwyżej 4,500,000 dusz. Podczas więc, gdy przed wojną ludność monarchji austriacko-węgierskiej była 17 razy większa, niż ludność Serbji, stosunek przedstawia się dziś jeszcze jako 1 : 12.

Budżet serbski przed wojną nie dosięgał 120 milj. koron; długi wynosiły przeszło 500 milj. kor. Budżet ten podniósł się dziś, wskutek nadzwyczajnych wydatków, o 20 do 30 milionów; lecz także długi państwa zbliżyły się do miljarda koron, co uważać trzeba za ciężar olbrzymi, w porównaniu z zasobami kraju. Armja serbska liczyła przed wojną na stopie pokojowej 31,000 głów, na stopie wojennej 287,000, i taką też mniej więcej siłę zmobilizowano podczas ostatnich dwóch wojen. Obecnie przeprowadza się w nowonabytych krajach formowanie sześciu nowych dywizji. Gdy formacje te będą ukończone, wzmocnią siłę zbrojną Serbji o 120,000 głów, czyli do 400,000. Ponieważ atoli dziś istnieją

dopiero zawiązki tych nowych dywizji, a nadto wziąć trzeba w rachubę ubytek 50,000 ludzi w ostatnich dwóch wojnach, można przyjąć, że cała siła zbrojna, złożona z wyćwiczonego żołnierza, z którą Serbja wy-

stąpiłoby mogła przeciwko Austro-Węgrom, nie przekraczałaby 850,000 głów. Tymczasem — jak zaznaczyliśmy poprzednio — siła liczebna samej tylko armji polowej Austro-Węgiei w razie wojny dosięga 1,400,000.

Dotychczasowy przebieg wypadków.

(Na zasadzie depesz, zamieszczonych w dwóch naszych dodatkach nadzwyczajnych).

Zerwanie stosunków.

Jak wiadomo, termin dania odpowiedzi na ultimatum austriackie upłynął w sobotę o godz. 6-ej wieczorem.

Od rana tego dnia odbywały się narady w serbskim ministerjum. Prezes minister Pasicz był zwołaniem przyjęcia ultimatum, jeśli starania Rosji o odroczenie terminu nie odniosą skutku. Zdawało się, że zdanie to uzyska większość, to też o godz. 3-ej po południu poseł austriacki w Belgradzie zawiadomił swój rząd, że Serbja zgodzi się na wszystkie żądania. Wnet roztelegrafowano o tym po całym świecie. Tymczasem generalissimus armji serbskiej zagroził, że w takim wypadku może wybuchnąć rewolta w wojsku. Argument ten przeważył i o godz. 5 m. 50 wieczorem rząd serbski wręczył posłowi Gieslowi odpowiedź odmowną. Poseł austriacki w ciągu 40 minut opuścił Białogrod, uwożąc z sobą cały personel i akta poselstwa. Skutkiem tego nastąpiło zerwanie stosunków dyplomatycznych.

Przygotowania w Serbji.

Jednocześnie z daniem odmownej odpowiedzi, w sobotę wieczór ogłoszono w całej Serbji mobilizację wszystkich korpusów armji. Ludność ogarnął zapal wojenny, odbywają się manifestacje przeciwko Austrii. Król Piotr powrócił z letniej rezydencji do stolicy, naczelnym wodzem został następcę tronu ks. Aleksander. Od trzech dni odbywa się przesuwanie wielkich mas wojsk serbskich ku granicy austriackiej. Zboże, mąka, bydło i wogóle wszelkie zapasy są konfiskowane na rzecz armji. Z Belgradu wywieziono skarb, archiwum państwowe, przeniesiono wszystkie urzędy, ministerja i rezydencje królewską do Kragujewaczu, który będzie przez cały czas wojny stolicą kraju. Belgrad ma być bez boju oddany austriakom, żeby nie naraził go z jednej strony, a wywołał szybszą interwencję mocarstw — z drugiej.

Wrażenie w Wiedniu.

Wiadomość o wypowiedzeniu wojny Serbji wywołała w Wiedniu niebywały entuzjazm. Odbywają się nieustannie demonstracje antyserbskie i antyrosyjskie, tłumy wnoszą patriotyczne okrzyki na cześć cesarza. Cała prasa niemiecka w Austrii wita zapowiedź wojny z radością. Również węgierska prasa jest zadowolona. Natomiast w Czechach nastrój jest antywojenny. Doszło do manifestacji filorosyjskich, policja z trudem położyła kres zajeściom.

W Chorwacji, Bośni i Hercegowinie nastrój ludności jest nieznan. Zresztą wobec ogłoszenia stanu wyjątkowego w całej Austrii, wszelkie manifestacje uczuć są utrudnione. Konstytucja została zawieszona, wolność prasy zniesiona, zakazano wszelkich zebrań i zgromadzeń publicznych, zniesiono tajemnicę listów prywatnych i wogóle wszelkiej korespondencji. Rada państwa i wszystkie sejmy krajowe zostały odroczone do czasu ukończenia wojny.

Zarządzenia Austrii.

Cesarz Franciszek Józef powrócił z Ischlu do Schönbrunn; wszyscy ministrowie i namiestnicy krajów są już na stanowiskach. Na naradzie ministerjalnej zapadł cały szereg ważnych uchwał. Natychmiast po nadejściu wiadomości o mobilizacji w Serbji, powołano pod broń 8 korpusów armji, mianowicie: południowo-austriacki, węgierski, dalmatyński, chorwacki i bośniacki.

Wszystkie koleje zabrano na użytek wojska.

Dworce obsadzono wojskiem. — Liczne patrole pilnują plantów kolejowych. Funkcjonariuszy kolejowych postawiono na stopie wojennej. Kto uchyla się od służby, zostaje bez sądu rozstrzelany.

Aresztowanie Putnika.

Zawezwany telegraficznie szef sztabu generalnego serbskiego, generał Putnik, pówracał do ojczyzny przez Węgry. Gdy przejeżdżał przez Kelenföld, w pobliżu Pesztu, został aresztowany przez władze austriackie. Mianowicie o godzinie 9 minut 20, gdy pociąg wjeżdżał na stację, wpadło nagle do pociągu dwóch dedektywów austriackich, którzy okazali konduktorowi fotografię gen. Putnika i zapytali, czy taki osobnik znajduje się w pociągu. Otrzymałszy odpowiedź twierdzącą, udali się za konduktorem do przedziału, w którym znajdował się gen. Putnik w towarzystwie córki i kilku znajomych. Kiedy wpadli do przedziału, gen. Putnik uderzył jednego z nich i wyjął rewolwer. Drugi dedektyw wytracił mu rewolwer z ręki i powalił generała na ziemię. Przywołano żandarmów austriackich, przy pomocy których aresztowano Putnika i wyprowadzono go na peron. Córka lotnika zalewała się przez cały ten czas łzami.

Na peronie oczekiwał na Putnika komendant miejscowy, Söscig i odezwał się doń w te słowa. „Ekselencjo. Załuję bardzo tego, co się stało, lecz nie mogłem w inny sposób postąpić, gdyż otrzymałem od swej władzy rozkaz uwięzienia Pana za wszelką cenę. Jesteś Ekselencjo moim jeńcem“. Generała Putnika osadzono na odwachu wojskowym, córkę jego zaś pomieszczono w jednym z hoteli miejscowych.

Początek działań wojennych.

Wojska austriackie zbliżają się ku granicy serbskiej. Pod Białogrodem słychać było silną kanonadę armatnią i karabinową. Ponieważ wszystkie połączenia telefoniczne i telegraficzne są oddane na użytek wojskowy lub zupełnie przerwane, niemożliwym było sprawdzenie, czy odbywa się już potyczka, czy, jak powszechnie przypuszczają, mają miejsce jakieś zaburzenia rewolucyjne.

Do portu Bocche di Cattaro na morzu Adryatyckim przybyły 22 okręty z wojskiem austriackim. Wywołało to panikę w Czarnogórze. Istnieje przypuszczenie, że Austrija chce zająć górę Lowczą, panującą nad całą okolicą.

Stanowisko państw bałkańskich.

Z wielkiem zainteresowaniem wycoziwane jest zachowanie się państw bałkańskich wobec wojny serbsko-austriackiej.

Urzędowo komunikują, że Serbja zwróciła się do Bułgarii z zapytaniem, czy zamierza zachować pod czas wojny serbsko-austriackiej neutralność. Bułgaria odpowiedziała twierdząco. Pasicz za to wyraził rządo-

wi bułgarskiemu podziękowanie i przyrzekł, że Serbia po ukończeniu wojny udzieli za to Bułgarii odszkodowania. Czarnogórcy stanęli całkowicie po stronie Serbji, Grecja zaś oświadczyła, że narazie nie widzi powodu do mieszanja się w zatarg austro-serbski.

Wszystkie państwa, więc Rumunia, Grecja, Czarnogórze i Bułgaria zarządziły mobilizację.

Manifestacje w Europie.

W całej Europie odbywają się manifestacje sympatji dla jednej lub drugiej strony. Największe rozmiary przyjęły one w Berlinie i innych miastach niemieckich.

W Berlinie, pod ambasadą rosyjską i poselstwem serbskiem zgromadziły się tłumy. Gwizdano i hałasowano niemożliwie. Wznoszono okrzyki za wojną z Rosją i Francją. Ambasador rosyjski ma poczynić u rządu odpowiednie kroki.

Cesarz niemiecki przybył wczoraj nagle do Berlina. Kanclerz Bethmann-Hollweg jest już w Berlinie.

Jakby w odpowiedzi na manifestacje w Niemczech, odbyły się demonstracje we Francji przeciwko Austrii i Niemcom.

Spiewano pieśni narodowe i domagano się od rządu wypowiedzenia wojny Niemcom.

Natomiast część dzienników paryskich wyraża nadzieję, że Niemcy nie zechcą bić się z Francją o... Serbje.

Nowe koleje i nowe tory.

Postanowiona, oddawna w zasadzie zmianę wąskiego toru kolei warszawsko-wiedeńskiej na szeroki odkłada się wciąż ze względu na to, że dezorganizacja prawidłowego ruchu na tej kolei miałaby fatalne skutki ekonomiczne. Zwłaszcza w uciążliwych warunkach znajdzie się Zagłębie Dąbrowskie, w którym w ostatnich latach poczyniono wielkie nakłady, w celu powiększenia produktywności kopalni.

Oprócz tego uchwalona już budowa nowych kolei z centrum państwa do Warszawy powiększy popyt na węgiel dąbrowski, który z powodu rozszerzenia toru kolei warszawsko-wiedeńskiej, będzie przez lat kilka pozbawiony sprzyjających warunków przewozowych.

W interesie dochodowości kolei rządowych zarząd kolei uchwalił przyspieszyć wykonanie projektu budowy kolei radomskiej, ponieważ bez tymczasowego przeniesienia ruchu tranzytowego oraz towarowego miejscowego z głównej linii kolei warszawsko-wiedeńskiej na sąsiednie linje kolei nadwiślańskich przebudowa toru wąskiego na szeroki na kolei warszawsko-wiedeńskiej nie może być wykonana.

Jednocześnie zarząd kolei nadwiślańskich przewiduje podczas zmiany toru znaczne trudności przewozowe na linii kolei nadwiślańskich od Dębina do Kowla.

Wobec tego zarząd kolei uchwalił przedsięwziąć środki ku ulepszeniu przewozu na tym dystansie i do budżetu na r. 1915 wniósł kredyt na budowę drugiego toru od Dębina do Lublina.

Sekciarze i staroobrzędowcy.

Według obliczeń departamentu wyznań obcych w dn. 14 stycznia 1912 r. w państwie rosyjskiem liczba sekciarzy wynosiła 8999,565 osób, a staroobrzędowców — 2,206,621 osób. W r. 1905 odpadło od prawosławia na rzecz sekt 5,306 osób, w r. 1906 — 3,697, w r. 1907 — 4,704, w r. 1908 — 4,833 w r. 1909 — 6,855, w r. 1910 — 3,592, w r. 1911 — 14,098 osób. Na rzecz staroobrzędowców w tym czasie ogółem odpadło od prawosławia 23,869 osób. Z pośród sekt najlicniejsza jest „mołokanów-woskresników“, licząca 133,935 wyznawców.

Następne miejsce zajmują baptyści (sztundyści), liczący 114,652 dusz. Dalej idą menonici (85,969),

chrześcijanie ewangelicznymi (80,716), duchoborcy (12,986), subotnicy, (8,869), „Nowy Izrael“ (5,881 osób).

Śród staroobrzędowców pierwsze miejsce zajmują t. zw. bezpoowcy (1,211,246 osób).

Wiadomości ogólne.

○ **Położenie Timaszewa.** — Ostatnie rozruchy mocno zachwiały stanowisko ministra handlu i przemysłu, Timaszewa.

Znaczny wpływ wywarło w tym względzie wystąpienie kilku członków Tow. fabrykantów i przemysłowców, oskarżających ministra handlu o to, że przeprowadzając prawnie ubezpieczenie, współdziałał organizacji robotników.

○ **Związkowy „bank prowincjonalny“.** Ministerjum finansów zatwierdziło ustawę banku związkowego, który postawił za cel połączenie wszystkich istniejących banków prowincjonalnych. Kapitał zakładowy wynosi pięć milionów rubli. Na jesieni na zjeździe działaczy prowincjonalnych banków, których stawi się 26, nastąpi ostateczne wyjaśnienie zadań banku i wybór zarządu.

Z za kordonu.

□ **Tragiczny wypadek.** Z Sobót donoszą telegraficznie, iż, kąpiąc się w morzu, utonął Bohdan Górski, słuchacz uniwersytetu krakowskiego, syn prof. Wojciecha Górskiego, dyrektora szkoły w Warszawie.

Tragiczny zgon ze wszech miar obiecującego młodego człowieka wywołał wśród kuracjuszy szczery żal.

Z Cesarstwa.

△ **Kary prasowe.** W Petersburgu skazano na 500 rb. kary piśmi „Petersburski Kurjer“ i „Nowoje Zweno“; skonfiskowano następujące dzienniki: „Sowremiennik“, „Nasza Raboczaja Gazeta“, „Trudowaja prawda“ i „Groza“.

△ **Strejk w Baku.** Jak donoszą pisma rosyjskie, bawiący w Baku w związku ze strejkiem w kopalniach nafty, wice-minister spraw wewnętrznych ogłosił odezwę w której na wołuje robotników do przystąpienia do pracy i nie obawiania się gróźb ze strony strejkujących. wice-minister grozi surowymi karami osobom, które zapragną przemocą wywoływać porzucanie pracy.

Naczelnik miasta Baku zwołał w czterech punktach strejkujących robotników celem przeprowadzenia osobistych rokowań. Odbyło się tylko jedno takie zebranie, w którym wzięło udział przeszło 5 tysięcy robotników.

△ **Masowe aresztowania.** W ciągu ostatnich kilku dni aresztowano w Petersburgu, w związku z zaburzeniami, przeszło tysiąc osób.

△ **Zakazane dzienniki.** — Wszystkim właścicielom kiosków ulicznych w Chersoniu zakazano sprzedawania dzienników robotniczych.

△ **Wojowniczy rewirówy.** W Ekaterinosławiu rewirówy Kałuskij otrzymał polecenie odszukania skradzionych rzeczy. Przedewszystkiem odwiedził restaurację; dopiero potem udał się na miejsce kradzieży, gdzie pobił kilka osób, strzelał z rewolweru i rzucił się z szablą w ręce na tłum; następnie wojowniczy funkcjonariusz policyjny wstąpił do jednego z domów publicznych i dokonał tam formalnego pogromu. W końcu silnemu oddziałowi policjantów udało się ująć go i obezwładnić.

Z polecenia gubernatora Kałuskij otrzymał dymisję. Urząd gubernialny zajmie się sprawą oddania K. pod sąd.

Z Litwy i Rusi.

× **Samobójstwo Witkowskiego.** B. kasjer wileńskiego banku Ziemskiego, Witkowski, który uciekł do Interlaken w Szwajcarii, wystrzelał z rewolweru pozbawił się życia. Przy samobójcy znaleziono 27,000 franków, oraz list adresowany do zarządu banku Ziemskiego.

× **W pazurach lwa.** W Wilnie w zwierzwiu Boiki było przedstawienie z dzikimi zwierzętami. Między innymi popisowali się poskromiciele lwów. Po skończonym przedstawieniu poskromiciele Faruch i Paszeti weszli po coś do lwiej klatki.

Faruch obił biczem lwa „Muchtara“. Wówczas lew rzucił się na Farucha i powalił go na ziemię. Obecnych ogarnął przestrah, gdyż lew już chciał rozszarpać Farucha. Znajdująca się w klatce poskromicielka Paszeti zaczęła batożyć rozwścieczone zwierzę i dała kilka strzałów, lecz ten nie puszczał ofiary.

Dopiero gdy puszczono na niego strugę wody, uwolnił poskromiciela. Lew poranił Faruchowi pazurami plecy i lewy bok.

Wiadomości krajowe.

+ **Ekspozyty polskie.** Do Warszawy nadeszły informacje o losach ekspozyt polskich, wysłanych na wystawę przemysłowo-przemysłową w Moskwie. Podczas wyładowania ekspozytów na stacji towarowej, obsunął się ładunek metalu, przytłaczając ciężarem swym kilka skrzyń.

Najdotkliwej ucierpiał dwie skrzyń, w których znajdowały się wykonane artystycznie części kiosku. Kilku stolarzy i cieśli warszawskich, którzy przybyli celem ustawienia kiosku przystąpiło do naprawy zdemolowanych części.

Ogólna waga ekspozytów polskich wynosi 480 pudów.

+ **Strejk w Warszawie.** — W sobotę, w drugim dniu strejku, liczba strejkujących robotników znacznie się zmniejszyła. Ogółem obliczają strejkujących do 5,000 ludzi.

Po południu tłum strejkujących usiłował urządzić manifestację na rogu ul. Smoczej i Dzikiej, lecz przybyła policja rozproszyła go. Aresztowano 18 osób.

Również na ul. Chłodnej zebrała się grupa robotników, która zaczęła śpiewać pieśni rewolucyjne, lecz policja rozproszyła ich niezwłocznie.

Poważniejszych zajść nie było.

+ **Zwolnienie marjawitów od kary.** Generał-gubernator warszawski zwolnił zarząd warszawskiej parafii marjawickiej od zapłacenia 2,628 rubli kary, nakazując zapłacić 262 rub. jedynie za przejazdy przez rogatki. Przytem generał-gubernator zaproponował dla uniknięcia na przyszłość nieporozumień przyłączyć posiadłość marjawicką na ulicy Karoikowej do Warszawy.

+ **Chrzest nazw.** Gmina Sobibór na Chełmszczyźnie z dnem 28 b. m., ma być przemianowana na Mikołajewska.

+ **Tramwaje w Częstochowie.** Sprawa budowy tramwajów w Częstochowie wkrótce ma być rozstrzygnięta. W nadchodzący piątek, 31 b. m., odbędzie się w tej sprawie specjalna narada w magistracie z udziałem obywateli m. Częstochowy. Na zebranie to przybędzie też z Warszawy inżynier elektrotechnik p. Kino.

+ **Zatwierdzenie zapisu.** Ministerjum zatwierdziło zapis p. E. Repphana rb. 300,000 na budowę szpitala w Kaliszu, wobec czego w piątek p. Konrad Weigt z Morawina, w imieniu ofiarodawcy, zeznał ośnośny akt urzędowy.

Tym sposobem wszelkie pogłoski, jakoby p. Repphan zamierzał cofnąć tę ofiarę, przeznaczając ją na inny cel, były bezpodstawne.

Jutro odbędą się bezpłatne

porady prawne w redakcji naszego pisma od godz. 6 do 7 wiecz.

Kronika.

— (r) **Nasze dodatki specjalne.** Wczoraj i dzisiaj o godz. 7 rano wydaliśmy dodatki nadzwyczajne zawierające wszystkie telegramy, jakie otrzymaliśmy podczas nocy. Dodatki nasze ukazały się na parę godzin przed takimiż wydaniem innych pism i zawierały znacznie większą ilość wiadomości. To też rozchwytywano je w mgnieniu oka, niedzielnego dodatku nam zabrakło już o godz. 10-tej rano a na dzisiejszy nadchodziły zamówienia do godz. 1-szej po południu.

— (r) **Wrażenie w Łodzi.** — Wiadomość o groźnych powikłaniach wojennych wywarła duże wrażenie. Wszystkie biura telegraficzne i redakcje pism są w istnem obłęczeniu. Nasz telefon nie przestaje działać ani na chwilę. Szczególne zainteresowanie przebiegiem wypadków okazały miejscowe „Vereiny“ niemieckie.

Wogóle miasto nasze jest poruszone. Wypadki nastrożają jedyny przedmiot rozmów. Dzienniki i dodatki nadzwyczajne pochłaniane są gorączkowo.

— (r) **Osobiste.** Sekretarz redakcji naszego pisma, p. Zygmunt Robakiewicz wyjechał na odpoczynek letni.

— (m) **Sprawa gubernij łódzkiej.** Sprawa utworzenia w Łodzi gubernij jest już ostatecznie zdecydowana.

W tych dniach zaczęły się już pertraktacje z niektórymi właścicielami posiadłości w Łodzi w kwestji wynajmu lokalu dla instytucji administracyjnych przyszłej gubernij. Termin wynajmu wyznaczony został na 14 stycznia roku przyszłego.

— (r) **Przyjazd gubernatora.** Dziś o godz. 11 przed południem, przybył do Łodzi, po powrocie z urlopu, gubernator piotrkowski, szambelan Jaczewski.

— (k) **W sprawie paszportów zagranicznych.** Pomimo udzielenia policmajstrowi łódzkiemu prawa wydawania paszportów zagranicznych, mieszkańcy Łodzi uskarżają się, iż procedura ta okazuje się w praktyce nader niekorzystną dla łódzian, ponieważ władze miejscowe czynią obecnie więcej utrudnień aniżeli dawniej władze gubernialne.

Ze względu na to wielu przymyśłowców i obywateli miejscowych zwróciło się do komitetu gieldowego łódzkiego z prośbą o poczynienie starań, mających na celu usunięcie praktykowanych obecnie ograniczeń i trudności przy wydawaniu przez władze miejscowe paszportów zagranicznych.

— (k) **Wzmocnienie nadzoru policji nad kinematografami.** Miejscowe organy policji wykonawczej otrzymały od urzędu gubernialnego piotrkowskiego rozporządzenie o wzmocnieniu nadzoru nad kinematografami, celem niedopuszczenia do wystawiania w nich jednoaktówek, atrakcji kabaretowych, oraz urządzania odczytów bez specjalnego zezwolenia władz.

— (k) **Okólnik w sprawie Tow. dobroczynności.** Władze policyjne m. Łodzi oraz powiatu łódzkiego otrzymały od gubernatora piotrkowskiego okólnik zarządu głównego do spraw gospodarki miejskiej, dotyczący kontroli nad działalnością Tow. dobroczynności oraz utrzymujących różne różnego rodzaju zakłady dobroczynne. Według brzmienia okólnika, wszelkie zakłady dobroczynne i Tow. dobroczynności winny corocznie składać drobiazgowo sprawozdania i bilansy, dotyczące czynności filantropijnej, kapitałów Towarzystw i legatów, dochodów, wydatków, majątków oraz instytucji i osób, którymi się dane Towarzystwa opiekują. Sprawozda-

nia te będą opracowywane podług ujednolitego szematu, ku czemu opracowana jest specjalna instrukcja, która otrzyma każda instytucja dorocznym. Dane sprawozdawcze winny być składane władzom nie później niż 14 kwietnia corocznie, zaś w roku bieżącym sprawozdania te muszą być przedstawione władzom dodatkowo za rok 1913, do dnia 14 września roku bieżącego.

— (k) **Nowe kolejki dojazdowe.** Zarząd łódzkich wazkotorych kolejek dojazdowych zwrócił się do urzędu gubernialnego piotrkowskiego z prośbą o przyjęcie robót wykonanych przy budowie linii kolejek dojazdowych na dystansach Zgierz — Ozorków, oraz Ruda Pabjanicka — Rzgów, jak również przedstawił dodatkowe projekty i plany rozszerzenia tychże linii.

Urząd gubernialny piotrkowski pozostawił starania te w zawieszeniu aż do chwili wypracowania odnośnego regulaminu kolejek względem szos rządowych.

— (r) **Ostatni numer „Smiechu“** cieszy się tak wielkim powodzeniem, że ukazał się w drugim wydaniu. Zawiera on wiele miejscowych doskonałych dowcipów, wśród których wyróżnia się utrzymany w „stylowym żargonie łódzko-litwackim” list o „walkach byków” w Helenowie i wierszowany opis zabójstwa sławnego koguta andrzejskiego, zaopatrzone w liczne ilustracje. Numer ten świadczy o staranności i ruchliwości nowej redakcji.

— (k) **Nowy inspektor szkół ludowych.** Na stanowisko inspektora szkół ludowych, powiatu rawskiego mianowany został dotychczasowy inspektor szkoły aleksandryjskiej w Piotrkowie, Kompancew.

— (r) **Tranzlokacje w szkołach.** Dyrektor tutejszego gimnazjum prywatnego B. Brauna, p. Grundström, został przeniesiony na takież stanowisko do Tomaszowa.

Inspektorem gimnazjum Brauna zamianowany został nauczyciel matematyki i fizyki pierwszego tutejszego gimnazjum rządowego, p. Popow, nauczycielem języka polskiego — nauczyciel kaliskiego gimnazjum dr. fil. Z. Rokowski.

— (k) **Targi rybne w Łodzi.** Zarząd warszawskiego chrześcijańskiego stowarzyszenia handlu rybami, uzyskał od zarządu gubernialnego piotrkowskiego zezwolenie na urządzenie w Łodzi filii hal targowych rybnych oraz wynajęcia terenów wodnych celem przechowywania ryb żywych.

— (k) **Zaprzeczenie.** Ze źródeł dobrze poinformowanych zaprzeczają wiadomości o tem, iż berlińskie Tow. dyskontowe zamierza otworzyć w Łodzi filję własnego banku.

— (k) **Wycieczka robotników związku włóknistego do Muzeum.** W dniu wczorajszym członkowie związku zawodowego robotników i robotnic przemysłu włóknistego gub. piotrkowskiej dokonali pierwszej wspólnej wycieczki naukowej do łódzkiego Muzeum nauki i sztuki przy ul. Piotrkowskiej nr. 91. Orowadzali i udzielali objaśnień prezes związku p. M. Marczewski, oraz członek komisji kulturalno-owsiatowej p. J. Weinberg. Udział w wycieczce przyjmowały 63 osoby.

— (k) **Z kas chorych.** W fabryce Tow. akc. manufaktur Louis Grohmana, dokonano wyborów członków zarządu fabrycznej kasy chorych.

— (m) **Strejk w liczbach.** Według danych urzędowych w Łodzi strejkuje 1,477 robotników w 13 fabrykach.

— (k) **Z ruchu strejkowego.** W fabryce Prajsa i Wojdysławskiego robotnicy tkalni mechanicznej zażądali podwyższenia płacy zarobkowej o 15 proc. Ponieważ administracja fabryczna nie uwzględniła żądań robotników, przeto ci ostatni porzucili pracę.

— W fabryce wyrobów wstążkowych M. Lurie przy ul. Południowej nr. 80, robotnicy w liczbie 20 porzucili pracę, żądając usunięcia majstracka za jego nietaktowne obchodzenie się z robotnikami. Fabrykant odmówił stanowczo uwzględnienia żąd

dań robotników i postanowił zaangażować nowe siły robotnicze na miejsce strejkujących. W tym celu przyjęto 20 nowych tkaczy. Jednakże nowoprzyjęci robotnicy dowiedziawszy się o strejku porzucili pracę.

— W pończoszarni A. Reichmana przy ul. Wschodniej nr. 19 robotnicy w liczbie 20 porzucili pracę, protestując przeciwko obniżeniu płacy zarobkowej przez administrację fabryki.

— W stolarsni Moszka Gutmana przy ul. Wschodniej nr. 57, robotnicy porzucili pracę, żądając podwyżki płacy zarobkowej o 10 proc. oraz normalnego wypłacania zarobków co tydzień.

— (k) **Niedoszły do skutku lokaut.** W fabryce chustek R. Lipszyca przy ul. Ogińskiej pod nr. 4, w ubiegły piątek ukończył się 14-dniowy termin wypowiedzenia pracy robotnikom. Na skutek strejku 60 robotników, żądających podwyżki płacy o 20 proc., fabrykant ogłosił lokaut. Wymówiono pracę 400 robotnikom. Gdy robotnicy już wychodzili z fabryki, fabrykant rozpoczął pertraktacje. Robotnicy ostatecznie przyjęli proponowane przez fabrykanta warunki i w liczbie 60 przystąpili do pracy.

— (k) **Powrót do pracy.** W stolarsni A. Jakubowicza przy ul. Pieprzowej, po osmiomiesięcznym strejku, robotnicy przystąpili do pracy, uzyskawszy podwyżkę płacy zarobkowej o 15 proc.

W fabryce braci Mandelort, przy ulicy Spacerowej pod № 10, robotnicy przystąpili do pracy, uzyskawszy podwyżkę 5 proc. oraz czystą wodę do picia.

— (k) **U metalowców.** Wyznaczone na dzień wczorajszy nadzwyczajne ogólne zebranie członków związku zawodowego robotników przemysłu metalowego gub. piotrkowskiej nie doszło do skutku z powodu przybycia niedostatecznej liczby członków. Odbędzie się ono w drugim terminie, bez względu na liczbę zebranych, w d. 9 sierpnia o g. 10 rano w lokalu własnym przy ul. Konstancyńskiej № 5.

— (k) **Ze związku zawodowego robotników przemysłu skórzanego.** Onegdaj po południu, w lokalu własnym, przy ul. Północnej № 19, odbyło się nadzwyczajne ogólne zebranie robotników przemysłu skórzanego w m. Łodzi. Przewodniczył p. M. Moszkowicz, w obecności z górą 100 osób. Na zebraniu zapisało się do związku około 50 szewców.

Postanowiono utworzyć przy związku sąd polubowny dla rozstrzygnięcia zatargów pomiędzy członkami związku, zarówno jak i pomiędzy pracownikami a pracodawcami.

Wybrano komisję, złożoną z 7 osób, dla przeprowadzenia sprawy unormowania dnia pracy do 10 godzin dziennie. Komisja ta zajmie się również wypracowaniem cennika płacy.

— (k) **Nowy związek zawodowy.** Na nadzwyczajnym ogólnym zebraniu Stowarzyszenia wzajemnej pomocy robotników, pracujących w rzeźni miejskiej w Łodzi, postanowiono przeobrazić Stowarzyszenie na Związek zawodowy. W tym celu upoważniono zarząd stowarzyszenia do podjęcia odnośnych kroków.

— (m) **Statystyka urodzeń i zgonów.** Wczoraj w Łodzi według aktów stanu cywilnego urodziło się 40 dzieci, w tej liczbie 18 chłopców i 22 dziewcząt, zmarło zaś 33 osoby 14 mężczyzn i 19 kobiet, w tej liczbie dzieci, 1 chłopiec i 7 dziewcząt.

— (k) **X oddział straży ogniowej ochotniczej.** Zarząd łódzkiej straży ogniowej ochotniczej uzyskał zezwolenie władz gubernialnych na otwarcie czynności X oddziału straży ogniowej ochotniczej łódzkiej na Bałutach i w Radogoszczu.

— (k) **Pozwolenie na czytelnię i bibliotekę.** Gubernator piotrkowski udzielił zarządowi łódzkiego Stowarzyszenia esperantystów (Łódzka esperanta societio) pozwolenia na otwarcie przy Stow. biblioteki i czytelnii.

— (:) **Falszowanie nabiata.** Onegdaj, koczownicza sanitarna dokonała

rewizji nabiata, przywożonego na targ. Bardzo dużo falszowanego mleka i nabiata wylano do rynsztoków. Najwięcej sfalszowanych produktów mlecznych znalazła komisja na Wodnym Rynku, gdzie zniszczono parę set kwart.

— (k) **Za brudy w piekarni.** Gubernator piotrkowski w trybie administracyjnym skazał za niehygieniczne i brudne utrzymywanie piekarni przy ul. Południowej № 5, Gellera, na zapłacenie 25 grzywny lub 5 dni aresztu policyjnego.

— (k) **Zezwolenie.** Towarzystwo „Ceska Beseda” w Łodzi, otrzymało pozwolenie z kancelarii gubernatora piotrkowskiego na urządzenie w lokalu własnym przy ul. Widzewskiej nr. 117, obchodu roczystego ku uczczeniu pamięci Jana Husa, reformatora i męczennika czeskiego.

— (m) **Ze związku zaw. pracowników krawieckich.** Zapowiedziane na wczoraj nadzwyczajne zebranie członków związku zawodowego pracowników krawieckich, z powodu przybycia małej liczby członków nie doszło do skutku.

Następne zebranie wyznaczono na 23 sierpnia.

— (k) **Nowa fabryka.** Wydział budowlany przy rządzie gubernialnym piotrkowskim, udzielił łódzianinowi Abramowi Warszawskiemu koncesji na urządzenie przedziału mechanicznego przy ul. Przedziałnianej № 16.

— (k) **Z sądu okręgowego.** W d. 25, 26, 27 i 28 sierpnia zjeżdża do Łodzi na kadencję II wydział karny sądu okręgowego piotrkowskiego, celem rozpatrzenia na miejscu szeregu spraw. Sesje sądu odbywać się będą w lokalu zjazdu sędziów pokoju przy ul. Mikołajewskiej nr. 85. W dniu 31 b. m., delegacja tegoż sądu okręgowego zjeżdża do Rawy.

Wypadki.

— (k) **Konfiskata kontrabandy.** W dniu wczorajszym, agenci policji śledczej z Łodzi i Warszawy dokonali nagłej rewizji w budkach i kramikach galanterji i norymberszczyzny, znajdujących się na Starym Mieście wykryto znaczne zapasy kontrabandy, którą skonfiskowano.

Aresztowano wielu sprzedających.

— (p) **Z głodu.** Przy ulicy Rozwadowskiej № 8, znaleziono w stanie zupełnego wyczerpania 72 letniego Roberta Cmerka, bez zębca.

Po udzieleniu mu doraźnej pomocy przez lekarza Pogotowia Cmerka pozostawiono pod opieką policji.

— (p) **Samobójstwo.** Przy ulicy Lipowej № 9, Emil Kieszkowski, robotnik lat 23, w mieszkaniu własnym usiłował otruć się karbolem.

Lekarz Pogotowia udzielił pierwszej pomocy, poczem K. pozostawiono na miejscu w stanie groźnym.

— (p) **Oparzenie wapnem.** Przy ul. Długiej 72, Julian Motkiewicz mularz, lat 41, zasypany wapnem niegaszonym, odniósł ciężkie oparzenia ciała.

Pierwszej pomocy udzielił lekarz Pogotowia.

— (p) **Przy pracy.** W fabryce przy ul. Grabowej 27, robotnica Stanisława Urbaniak, pochwycona przez maszynę, odniosła rany prawej ręki.

— Na budowie przy ul. Jerolimskiej № 4, robotnik Wiktor Was, lat 22 spadł z rusztowania z wysokości 2-go piętra, odnosząc ciężkie obrażenia całego ciała. Pogotowie w stanie ciężkim odwiozło go do szpitala Poznańskich.

— (k) **Tragedja urzędnika.** 20-letni urzędnik biura policmajstra łódzkiego p. W. Z. otrzymał znacznie sumę przeznaczoną na zakupienie w Warszawie maszyny do pisania. Jednakże rozkosze syreniego grodu tak przypadły do gustu łaknącemu użycia młodzieńcowi, iż zabawił on w Warszawie dłużej niż miał na to pozwolenie.

Zaniepokoiło to władze miejscowe, które przypuszczając defraudację wysłały do policji warszawskiej listy gończe z nakazem aresztowania Z.

Obecnie komisarz policji XV cyrkułu m. Warszawy zawiadomił kancelarję policmajstra m. Łodzi iż w chwili gdy chciano aresztować Z w

jednym z hoteli warszawskich wystrzałem z rewolweru pozbawił się on życia.

— (p) **W bóje.** Na ulicy Kielbacha, Stefan Pech, stolarz lat 29, został w bóje ulicznej raniony nożem w lewą rękę.

— Na ulicy Rozwadowskiej nr. 15, w bóje ulicznej poranieni zostali robotnicy: Stanisław Szymczak lat 24 i Piotr Pawlak lat 16. Opatrzono ich w IV cyrkułe.

— (p) **Pogryziony przez psy.** Wczoraj, na rogu ul. Długiej i Zawadzkiej, Jan Lipiński, lat 16, został tak silnie pogryziony przez psy, iż przybyły lekarz Pogotowia stwierdził przerwanie arterji w obu nogach. Lipińskiego w stanie ciężkim odwieziono do szpitala Czerwonego Krzyża.

— (z) **Przy pracy.** W przędzalni A. Guczego przy ul. Szczęśliwej nr. 62 w Zgierzu, robotnik Andrzej Grzelak, został pochwycony za palec u ręki, który uległ zmiążdżeniu.

— (p) **Poparzenie.** Przy ul. Zielonej nr. 14, dwuletnia córka handlarza, Frida Heitzend, obłana wrzątkiem, odniosła oparzenia całego ciała.

— (p) **Poranienie.** Na podwórzu domu przy ul. Zielonej nr. 19 zraniono w bóje tępym narzędziem w lewy bok 28-letniego robotnika Stanisława Gibka.

— (p) **Wybuch benzyny.** Na łódzkiej stacji kolei kaliskiej, nastąpił w motorze wybuch benzyny; obsługujący motor ślusarz Stanisław Balski odniósł oparzenia twarzy i rąk.

— (p) **Przejechany tramwajem.** Na ulicy Aleksandrowskiej, tranwaj przejechał robotnika Alfreda Czochyńskiego, łamiąc mu obie nogi. Cz. odwieziono do szpitala Poznańskich.

— (k) **Na gorącym uczynku.** Przed domem № 92 przy ul. Zgierskiej dwóch złodziei z wozu włóciarskiego Stadnickiego skradła 8 kaczek. Złodzieje zostali schwytani przez przechodniów. Po odprowadzeniu ich do cyrkułu okazało się, iż są to znani złodzieje W. Matuzalski i Antoni Wojcieszek.

— Ze składu obuwia Ch. Szera przy ul. Średniej № 6 dokonano kradzieży towaru gotowego na sumę 324 rb.

Jednego ze złodziei, Szafe Rosenberga, policja już przyłapała.

— (k) **Kradzieże.** Z mieszkania M. Maniaka (Brzezińska 30) skradziono różnych rzeczy na 160 rb.

— Z mieszkania H. Mączki (Zgierska 18) skradziono na 400 rb. firanek; złodzieja, Fiszeła Grynbauma, schwytano na gorącym uczynku.

— Skradziono ze sklepu Abrama Gada (Łagiewnicka 31) towarów tabacycznych za 500 rb., 9 rb. gotówki i blankietów wekslowych za 25 rb.

— Z księgarni S. Miszewskiego (Piotrkowska 87) marek pocztowych za 14 rb. i 80 rb. gotówką.

— Z mieszkania W. Zawadzkiego (Spacerowa 17) różnych rzeczy za 280 rb.

— (m) Z mieszkania Józefa Jasinowskiego, przy ulicy Prywatnej № 21, skradziono różne rzeczy wartości 100 rub.

— Z mieszkania Zofji Szwabe, przy ulicy Plockiej № 28 skradziono bieliznę wartości 152 rub.

— (k) **Znaczna kradzież.** — Przy ul. Zawadzkiej № 14, w magazynie krawieckim Szumiraja dokonano znacznej kradzieży, mianowicie futer, kołnierzy i mufek futrzanych, srebrnych i złotych drobiazgów, razem na 1,637 rb. O współudział w dokonaniu kradzieży podejrzewany jest uczeń krawiecki, O. Breitstein, który zbiegł. Policja rozesała za nim listy gończe.

— (p) **Ze schodów.** Na szosie Pabjanickiej № 12, nocy dzisiejszej, spadł ze schodów pracownik handlowy Franciszek Kroll lat 22 i odniósł rany głowy.

— (p) **Zamachy samobójcze.** Przy ul. Piotrkowskiej № 807, wyskoczył z okna 1 piętra 80-letni dentysta Aaron Friedman. Desperat odniósł ranę czoła i dostał krwotoku płucnego. Pozostawiono go w mieszkaniu w stanie groźnym.

Przyjęta samobójczego kroku nieznana.

— (k) **Pożar fabryki.** Wczoraj, o godz. 6 rano, wybuchnął pożar w fabryce Kajserbrechta na Bałutach (ul. Nowaka № 24). Przybyli I oddział straży ochotniczej i straż miejska, którym po półtoragodzinnych wysiłkach udało się pożar umiejscowić. Straty są znaczne, gdyż spaliło się wiele bawełny, a towary zostały zalane.

Zamiejscowa.

— (:) **Z ogólnej kasy chorych w Pabjanicach.** Odbyło się w tych dniach zebranie zarządu kasy z udziałem lekarzy, z którymi zarząd zawarł umowę co do udzielania pomocy lekarskiej rodzinom członków kasy chorych.

Lekarzami wspomnianej kasy chorych są doktorzy: Broniewski, Eichler, Kujawski, Manitus, Ostasiewicz i Stefański. Chorym przysługuje prawo dowolnego wyboru lekarza. Jak wiadomo, ogólna kasa chorych obejmuje około 40 mniejszych fabryk.

— (z) **Niestosowanie się do zatwierdzonego planu.** Zgierzanie Moszek Lipszyo i Abram Abramowicz, wznosząc dom w r. 1922 w Zgierzu przy ul. Zegrzańskiej, dali mury z piętą grubości na półtora cegły, zamiast, stosownie do zatwierdzonych planów, na dwie cegły. Po wykończeniu domu komisja budowlana spostrzegła odstępstwo od planu, i obu właścicieli domu pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

W pierwszej instancji L. i A. skazani zostali na 25 rb. kary i przebudowę pięt.

Sprawa ta, na skutek skargi apelacyjnej skazanych, przeszła do warszawskiej izby sądowej, która wyrok poprzednich instancji zatwierdziła z tą tylko różnicą, że kara pieniężna, w myśl Najwyższego Manifestu, została umorzona.

Termin na przebudowę pięt u pływa w tych dniach. O ile skazani do przebudowy w swoim czasie nie przystąpią, uczynią to władze policyjne na ich koszt.

— (x) **Zebranie półroczne „Zgody“ zgierskiej** wczoraj również nie doszło do skutku i odbędzie się nieodwołalnie w niedzielę przyszłą, o godz. 2 po poł., w lokalu „Lutni“ w Zgierzu.

— (k) **Elektrownia w Ozorkowie.** W Ozorkowie odbyło się w tych dniach posiedzenie w magistracie w sprawie budowy elektrowni, projektowanej przez Towarzystwo łódzkich kolejek podmiejskich. Postanowiono, aby dla potrzeb miasta wybudować elektrownię i urządzić oświetlenie elektryczne.

— (x) **Jeszcze echa burzy czwartkowej.** Jak się okazuje, w czwartek ubiegły, burze szalały na wielkich przestrzeniach kraju i wszędzie pozostawiły ślady zniszczenia w postaci zgliszcz po licznych pożarach, wynikłych od piorunów.

W Bichlewie pod Pabjanicami spłonęły od pioruna dwa domy i dwie stodoły A. Blacha.

W Aleksandrowie, przy ul. Lutomierskiej, spalił się od uderzenia pioruna stóg siana.

W Karnyszewicach, w gminie Górka Pobrnicka, piorun uderzył w zabudowania A. Rusa i strawił całą zagrodę.

W Kamieńsku, w pow. piotrkowskim, piorun uderzył w dom przy rynku i w jednym z mieszkań porzącał ze ścian obrazy i ozdoby, poczem wypadł oknem i znikł.

Na polach kamieńskich spaliło się od pioruna kilka mendli żyta.

W Pytovicach, majątku p. Jana Zaremby, pastwa pożaru od pioruna stała się stodoła pełna żyta.

W Szpinolewie, pod Kamieńskiem, spaliła się od pioruna zagroda J. Śpiewaka.

W Ciążkowie, w gminie Beldów, piorun uderzył w stodołę Emanuela Antoszczyka i spowodował pożar, który obrócił w zgliszcz dom, oborę, stodołę i dwie szopy, ubezpieczone na sumę 520 rb. Zboża spaliło się za 600 rb.

W Konarzewie pod Piątkiem, spaliła się od pioruna i zagroda.

W Orynicach, również w okolicy Piątka, pożar, wynikły od pioruna, strawił dom, oborę i 2 stodoły, napełnione tegorocznymi zbiorami.

— (k) **Wystawa ogrodowo-rolnicza w Łęczycy.** Łęczyckie koło rolnicze urządza w dniu 12 i 13 września wystawę ogrodowo-rolniczą w Łęczycy. Komitet wystawy uzyskał prawo rozdzielania nagród za najlepsze eksponaty.

Wystawa pomieści na terenie wielkiego parku miejskiego.

— (z) **Choroba pyska i racic** ukazała się wśród bydła rogatego w osadzie Parzęczewie. W celu stłumienia zarazy, zarządzone rozległe środki zaradcz.

— (z) **Kradzież pieniędzy.** Nocy wczorajszej niewiadomi złodzieje dostali się przez otwarte okno do mieszkania p. A. Wróblewskiej przy ulicy Zielonej w Zgierzu i skradli 127 rb.

— (z) **Kara administracyjna.** Gubernator piotrkowski skazał mieszkańca gminy Czarnocin, Władysława Papińskiego, za rozprawę nożową — na trzy miesiące aresztu.

Ze sceny i estrady.

Benefis R. Gierasieńskiego.

Odkładany kilkakrotnie z powodu niepogody benefis znakomitego humorysty i monologisty „Teatru Przegłądów“ p. R. Gierasieńskiego, odbędzie się nieodwołalnie jutro.

Doskonały program, zawierający między innymi świetną operetkę Suppégo „Bursze“ i „Rozmaitości“, w wykonaniu całego zespołu teatru, ściąganie niewątpliwie jutro wieczorem do ogrodu Grand Hotelu tłumy wielbicieli talentu benefisanta.

Wielki koncert symfoniczny.

We wtorek dn. 28 b. m., odbędzie się w ogrodzie „Manteuffla“ „Wielki koncert symfoniczny“ na rzecz Stowarzyszenia wzajemnej pomocy muzyków orkiestrowych, celem utworzenia przy Stow. Kasy zapomogowej.

Program składać się będzie z najlepszych utworów muzycznych jak: z dwóch koncertów skrzypcowych Paganiniego i Czajkowskiego. Symfonji № 4 F-mol Czajkowskiego, a także utworów Szopena, Bethovena, Wagnera, Griega i w. inn.

W programie przyjmie udział, prócz słynnej warszawskiej filharmonicznej orkiestry pod dyr. Bronisława Szulca, również kilku wybitniejszych artystów.

Jak widać z powyższego programu, koncert zapowiada się bardzo interesująco.

Telegramy.

Wojna.

Komunikat urzędowy.

PETERSBURG, 26 lipca, (wł.) — Ogłoszono spis wiadomości, dotyczących wojska i marynarki, których ogłaszanie w prasie zostało zakazane na podstawie art. 1 rozdziału II prawa z 18 lipca 1912 roku o zmianie istniejących praw o zdradzie państwowej drogą szpiegostwa.

Spis ten w streszczeniu tak się przedstawia: Nie wolno podawać wiadomości o składzie i liczbie wojsk, ich uzbrojeniu, amunicji, przesuwaniu, zaopatrywaniu twierdz i oddziałów wojskowych w prowianty; o robotach fortyfikacyjnych, przygotowaniach mobilizacyjnych; o stanie kolei, szos, linii telegraficznych i telefonicznych w gub. nadgranicznych, o przerywaniu urlopów i wyjazdach naczelników oddziałów; o manewrach i ćwiczeniach wojskowych; o ujęciu szpiegów i sądach nad nimi.

Moc obowiązująca niniejszego spisu tyczącego się zarówno armji lądowej, jak i floty, nie rozprzestrzenia się na te wiadomości, które zostały ogłoszone i w przyszłości będą ogłaszane przez Rządzący Senat lub zarządy wojny i marynarki albo zezwolone będą przez rzeczne zarządy. Zakaz ten posiada moc w ciągu roku od dnia ogłoszenia.

Więści petersburskie.

PETERSBURG, 26 lipca, (wł.) Tutejsze poselstwo serbskie przepięnione jest pragnąciami wyjechać na ochotników do Serbji.

Posel serbski, Spolajkowicz długo naradzał się z posłem rumuńskim Diamandim, który miał go powiadomić o pomocy czynnej dla Serbji.

Wobec tego, że z pomocą Serbji miały się oświadczyć Grecja, Czarnogóra, i Rumunja, politycy tutejsi mają nadzieję, że uda się uniknąć wojny europejskiej.

Dziś pomimo święta minister Sazonow z całym składem ministerjum pracował usilnie.

Sazonow powrócił do Petersburga, skąd wyjeżdżał z raportem, razem z ambasadorem niemieckim hr. Pourtalesem. Zwróciło uwagę, że ministra cechował spokój, natomiast ambasador był wzburzony.

Sazonowa odwiedził ambasador austro-węgierski hr. Szapary, niezadowolony z oświadczenia ministra, iż Rosja musi wtrącić się do zatargu austro-serbskiego.

Wczorajsza demonstracja przed ambasadą rosyjską w Berlinie spowodowała tłumaczenie się hr. Pourtalesa. Sazonow oburzał się na ową demonstrację, do której nie było powodu i twierdził, że tego rodzaju zjawiska mogą doprowadzić do smutnych następstw. Ambasador przyrzekł radykalne środki przeciwko winowajcom.

Demonstracje przeciw-austriackie.

PETERSBURG, 26 lipca, (wł.) — Wieczorem kilkaset osób głównie z inteligencją urządziło demonstrację, skierowaną przeciw Austrii i Niemcom. Demonstranci już po 12 w nocy przedostali się na Newski Prospekt, śpiewając hymn narodowy i krzycząc: „Precz z Austrią“. Tłum, liczący parę tysięcy osób, usiłował się dostać przed ambasadę niemiecką i austriacką, lecz policja przeszkodziła tym zamiarom manifestantów.

Na ulicy Furszadzkiej przed poselstwem serbskim manifestowano przyjaźnie. W oknie ukazał się poseł serbski, Spolajković i dziękował za okazane uczucia. Urządzone mu owacje, poczem manifestanci rozeszli się.

Demonstracje we Francji.

PARYZ 26 lipca (wł.) Przed gmachem ambasady austriackiej urządzono dziś wrogą demonstrację. Wołano: „a bas Autriche!“ i dalej: „a bas l'Allemagne!“ Na ulicy Varenne przed ambasadą spalono chorągiew austriacką. W demonstracji nie brali prawie wcale udziału francuzi tylko przeważnie słowianie zamieszkali w Paryżu. Policja rozproszyła manifestantów.

Ambasador udał się bezwzględnie do ministerjum spraw zagranicznych na Quai d'Orsay z zażaleniem. Przyjął go sekretarz stanu Ferry i oświadczył, że natychmiast polecił ambasadorowi francuskiemu z Wiednia, aby wyraził hr. Berchtoldowi żal rządu Francji z powodu niewłaściwych manifestacji.

Postawa Anglii.

PETERSBURG, 26 lipca, (wł.) — Według informacji z Londynu — zmienił się tam nastrój i Anglja przygotowana jest nawet do wzięcia udziału czynnego w wystąpieniu trójporozumienia.

Sąd polubowny.

WIEN, 26 lipca, (wł.) Jak słyhać, ambasadorowie Rosji i Francji przybyli dziś do ministerjum spraw zewnętrznych z propozycją załagodzenia konfliktu austro-serbskiego na drodze sądu rozjemczego przedstawicieli mocarstw.

Uwolnienie gen. Putnika.

BUDAPESZT 26 lipca (wł.) Serbski generał-wojewoda Putnik został wypuszczony na wolność.

Przygotowania Francji.

PARYZ 26 lipca (wł.) We wszystkich ministerjach zwłaszcza w ministerjum wojny rozwinięto jaknajgorętszą czynność. Oficerowie znajdujący się na urlopie, powołani zostali telefonicznie do szeregów.

PARYZ 26 lipca (wł.) Generalissimus francuski generał Joffre po na-

radzie z dowódcami korpusów armji odbył dłuższą konferencję z ministrem wojny Messimym.

Wobec stanowiska Rosji.

WIEN, 26 lipca (wł.) — Wiadomości nadeszłe tutaj późno w nocy z Petersburga o zdecydowanym zamiarze Rosji poparcia Serbji w jej zatargu z Austro-Węgrami wywarły duże wrażenie. Wobec jednak stanowczego oświadczenia Niemiec, że w wypadku interwencji Rosji popra Austro-Węgry całą siłą swej potęgi militarnej, wiadomość tę przyjęto spokojnie.

Powrót królów.

MONACHJUM, 26 lipca (wł.) — Król bawarski Ludwik III powrócił do Monachjum, zaniechawszy swej zamierzonej podróży do Norymbergi.

STUTGART, 26 lipca (wł.) — Król Wilhelm II wirtemberski zavezwał do natychmiastowego powrotu z urlopu do Stutgartu prezesa ministrów Wetzaeckera i ministra wojny, gen. Machtalera.

W drodze do Białogrodu.

BUDAPESZT, 26 lipca, (wł.) Wojska austriackie obsadziły most na Dunaju, prowadzący z Zemunia (Semlin) do Białogrodu.

WIEN, 26 lipca (wł.) — Następca tronu arcyksiążę Karol Franciszek Józef znajduje się w drodze do Serbji, ażeby się połączyć z wkraczającymi tam wojskami.

Uspokojenie.

BERLIN, 27 lipca, (wł.) — „Biero Wolfa“ donosi z Petersburga, że po ostatniej konferencji pomiędzy Sazonowem i hr. Schegenim położenie jest pomyślniejsze. Usposobienie i stanowisko Rosji wobec Austrii nie jest już tak wrogie, jak poprzednio.

LONDYN, 27 lipca (wł.) — W kręgach zbliżonych do dyplomacji wiedeńskiej wyrażają nadzieję, że przygotowania wojenne Austrii dadzą Serbji dość czasu do namysłu. Na skutek interwencji ambasadora angielskiego w Petersburgu, Rosja gotowa jest działać w Białogrodzie w duchu pokojowym.

Oświadczenie.

BERLIN, 27 lipca, (wł.) — Prasa niemiecka zaprzecza z inspiracji rządu, jakoby oświadczenie posła niemieckiego w Paryżu, że wojna pomiędzy Austrią i Serbją, zdaniem Niemiec musi być zlokalizowana, zwracało się specjalnie przeciwko Francji. Niemcy zwrócili się do wszystkich mocarstw z oświadczeniem, że nie ścierpi, aby jakiegokolwiek mocarstwo wnieśli się do konfliktu.

O neutralność mocarstw.

BERLIN 27 lipca (wł.) „Kain. Ztg.“ donosi z Kilonji, że książę Henryk Pruski udaje się na wyrazne życzenie cesarza do Anglii w celu dokładnego omówienia neutralności podczas wojny austro-serbskiej.

Dla zlokalizowania wojny

BERLIN 27 lipca (wł.) Anglja czyniła przez cały dzień wczorajszy wyjątkowe usiłowania celem zlokalizowania wojny. W Petersburgu odbyła się dłuższa konferencja pomiędzy Sazonowem i hr. Pourtalesem. Wynikiem konferencji jest, że Rosja skłania się do pokojowej akcji w Białogrodzie, zastrzega sobie jednak, że w żadnym razie nie może dopuścić do pogromu Serbji i do podobnego postępowania wobec niej Austrii, jak w roku 1909.

Wyjazd posła serbskiego.

WIEN, 27 lipca, (wł.) Serbski poseł Jovanowicz nie wyjechał dotychczas z Wiednia. Wczoraj odbył on konferencję z ambasadorem rosyjskim. Po północy wręczono mu listy uwierzytelniające i paszporty, wobec

z tego musi w ciągu 24 godzin opuścić miasto, gdyż w przeciwnym razie będzie aresztowany.

Powrót posła.

WIEDEN, 27 lipca (wł.).—Poseł Giesl przybył do Wiednia wczoraj o godz. 1 min. 40 po poł.

Przyczyny aresztowania Putnika.

WIEDEN, 27 lipca (wł.).—Okazało się oświadczenie urzędowe, że gen. Putnika aresztowano zupełnie prawnie, na mocy obowiązującego w Austrii przepisu, że podczas wojny, każdy nieprzyjaciel, znajdujący się granicach Monarchji, musi być aresztowany.

Mobilizacja we Włoszech.

SAARBRUCKEN, 27 lipca (wł.).—Pracujący tu robotnicy włoscy otrzymali od rządu swego rozkaz natychmiastowego stawienia się do swych pułków. Kilkuset wyjechało do Włoch.

Neutralność Włoch.

WIEDEN, 27 lipca (wł.).—Włochy dały oświadczenie urzędowe, że na wypadek wojny austro-serbskiej zachowają się wobec Serbji neutralnie.

Ponowne manifestacje antyrosyjskie.

BERLIN, 27 lipca (wł.).—Wczoraj późnym wieczorem ponowiły się groźne manifestacje na cześć Austrii, a przeciwko Rosji i Serbji. Tłum, złożony z kilkuset tysięcy ludzi zgromadził się najpierw przed ambasadą austriacką, wznosząc entuzjastyczne okrzyki na cześć monarchji i dynastji austriackiej. Napływ tłumu był tak wielki, że musiano przetrwać ruch tramwajów. Następnie tłum usiłował dostać się pod ambasadę rosyjską, lecz tu silny kordon policji zastąpił mu drogę i zmusił do odrotu. Wówczas demonstranci ułali się pod pałac kanclerski i pod pałac Pod Lipami, gdzie ponowiły się manifestacje na cześć armji. Tłum domagał się wypowiedzenia niezwłocznie wojny Rosji.

Finansowanie wojny.

WIEDEN, 27 lipca (wł.).—Giełda została zamknięta na czas nieograniczony. Rząd zamierza wypuścić 5-procentową pożyczkę wewnętrzną w sumie 500 milionów koron. 300 milionów koron przeznaczonych jest dla Austrii, 200 milj. dla Węgier.

Manifest następcy tronu.

BELGRAD, 27-go lipca (wł.).—Następca tronu serbskiego, ks. Aleksander przybył do Niszu, gdzie koncentrują się główne siły serbskie w ilości 120,000 ludzi. Podpisał on ukaz mobilizacyjny i wydał manifest do ludności, w którym nawołuje ją do zachowania spokoju i nieopuszczania domostw, gdyż armja serbska jest dość silna, aby stawić opór nieprzyjacielowi.

Przekroczenie granicy.

WIEDEN, 27 lipca (wł.).—Krażą pogłoski, że wojska austriackie przekroczyły już przedwczoraj granicę serbską, jednakże wiadomość tę należy przyjąć z rezerwą.

Pierwsze strzały.

WIEDEN, 27 lipca (wł.).—Z Zemunia donoszą, że pomiędzy wojskiem i posterunkami serbskimi przyszło do krwawego starcia. Mianowicie posterunki serbskie ostrzeliwały kilka holowników austriackich z wojskiem. Wojsko austriackie odpowiadało, przyczem wywiązała się długotrwała strzelanina. Kilku zabitych i rannych.

Aresztowanie serbskich parowców.

WIEDEN, 27 lipca (wł.).—W Skubinie władze austriackie aresztowały

woły 2 parowce serbskie, które nie chciały zatrzymać się na wezwanie patrolu austriackiego.

Z ostatniej chwili.

Pierwsze starcia.

WIEDEN, 27 lipca (wł.).—Z Semlina donoszą, że wczoraj o godzinie 11 m. 30 słyszano znów w okolicach Belgradu silny ogień armatni i karabinowy, który trwał do białego rana. Niektóre dzienniki twierdzą, że ma tam miejsce starcie pomiędzy silnymi oddziałami wojsk serbskich i austriackich. Dworzec w Białogrodzie został podpalony i stoi w płomieniach.

Zmartwiałe miasto.

WIEDEN, 27 lipca (wł.).—Z Zemunia donoszą, że Białogród wygląda, jak wymarły. Wszyscy zamocniejsi mieszkańcy, jak również wszyscy poddani niemieccy i austriaccy w panicznym popłochu opuszczają miasto.

Kategoryczny głos Austrii.

FRANKFURT, 27 lipca (wł.).—„Frankf. Ztg.“ donosi z Wiednia, że dyplomacja austriacka zdaje sobie dokładnie sprawę z doniosłości stanowiska Rosji wobec zatargu Austrii z Serbją, zdecydowana jest jednak postawić cały swój byt i istnienie państwowe na kartę, aby tylko zaprowadzić regulację stosunków i jakis porządek. Austrija nie zatrzyma się nawet wobec ewentualności wywołania wojny światowej.

Anglija umywa ręce.

LONDYN, 27 lipca (wł.).—Rząd angielski dał do zrozumienia, że nie poczuwa się do żadnych zobowiązań względem dwuprzemierza (Francji i Rosji.)

Nieprawdopodobna wiadomość.

LONDYN 27 lipca (wł.).—„Post“ podaje sensacyjną wiadomość, którą jednak należy przyjąć z jaknajwiększą rezerwą. Pismo twierdzi, że Poincaré spotkał się w Sztokholmie w zupełnej tajemnicy z cesarzem niemieckim Wilhelmem i omówił z nim dokładnie wszystkie sprawy bieżące. Pobyt Poincarégo zagranicą musi być skrócony.

Wraca on do Paryża już w najbliższych dniach.

Brak informacji.

BERLIN, 27 lipca (wł.).—Wszystkie połączenia telefoniczne z Austrią zostały ostatecznie przerwane dla rozmów na tematy polityki bieżącej. Urzędnicy austriaccy podsłuchują pilnie rozmowy i przy pierwszej wzmiance o wojnie lub jakichkolwiek układach dyplomatycznych przerywają rozmowę. Telegraf podany jest również surowej cenzurze, co utrudnia niezmiernie pracę dziennikarską.

W Berlinie panuje powszechne przekonanie, że wojna rozpoczęła się już na dobre jednakże zaciągnięcie jakichkolwiek autentycznych informacji jest niemożliwym.

Zaburzenia w Białogrodzie.

WIEDEN, 27 lipca (wł.).—Donoszą tu, że w Białogrodzie wybuchły zaburzenia. Rokoszanie palą miasto. Ludność w panicznym strachu ucieka do Niszu.

I Belgja też!

BERLIN, 27 lipca (wł.).—Belgja obsadziła wszystkie ważniejsze punkty strategiczne i zamierza ogłosić

BERLIN, 27 lipca (wł.).—Belgja ogłosiła dziś mobilizację powszechną.

Podróż ks. Wieda.

DURAZZO, 27 lipca (wł.).—Książę Wied przybył do Valony.

Wojna domowa w Anglii.

LONDYN, 27 lipca (wł.).—Pomiędzy wojskami rządowymi i unionistami przyszło wczoraj pod Hawth w pobliżu Dublina do krwawego starcia. Spiskowcy ładowali na samochody przywiezioną potajemnie na okrętach amunicję. Wojsko dowiedziało się o tem i postanowiło ładowaniu przeszkodzić. Spiskowcy stawili zacięty opór. Wielu zostało zabitych i rannych. Ludność zajęta wobec wojska groźną postawą.

Proces p. Caillaux.

—(o)—

Pomimo wojny i niesłychanego zaostrzenia w polityce państw europejskich, prasa wszystkich krajów poświęca wciąż całe łamy na obszerne sprawozdania z procesu paryskiego pani Caillaux. Streszczamy ważniejsze rzeczy.

W drugim dniu rozprawy, momenty polityczne, tkwiące w tym procesie, wystąpiły na pierwszy plan, zostawiając poniekąd w cieniu właściwą oskarżoną i jej czyn. Rozprawa zamieniła się na pewien czas w arenę polityczną, na której zawrzała walka o wiarogodność i honor pana Caillaux'a jako polityka. Przeciwnicy polityczni Caillaux'a, usiłując podkopać jego kredyt moralny i przedstawić go jako zdradę, utrzymującego podejrzaną stosunki z Berlinem, wprowadzili w grę tajny, tak zwany zielony dokument. Dokument ten miał być dowodem zdrady narodowej przez Caillaux'a w czasie pertraktacji między Niemcami a Francją w sprawie marokańskiej w roku 1911, ale taki rzekomy dokument ma to do siebie, że choćby istniał, z natury nie mógłby służyć za dowód namacalny, gdyż nie wolno go wyjawiać niby ze względu na nieobliczalne skutki dla polityki zagranicznej. Służy on tylko do roznamietnienia wyborczy.

Otóż kwestja tajnego dokumentu wypłynęła, ale rychło została wyrzucana poza nawias procesu, choć nie wątpliwie dalej rodzic będzie fantastyczne przypuszczenia u tych, którzy nie sympatyzują z panem Caillaux.

W trzecim dniu rozprawy generalny prokurator Herbeaux powtórzył jeszcze dobitniej oświadczenie w sprawie owych tajnych dokumentów. Rzekł, iż owe akty, które zostały oddane w ręce prezydenta republiki, były tylko rzekomymi kopjami dokumentów, które nie istnieją i nigdy nie istniały; przeto więc nie można w nich upatrywać dowodu przeciwko panu Caillaux, ani ich wyzyskiwać w celu ubliżenia jego honorowi i patriotyzmowi. Sprawę „zielonego dokumentu“ definitywnie wyłączono z procesu.

Tem samem jednak nie skończyły się debaty polityczne.

Pan Caillaux ponowił swe oskarżenie przeciwko Calmette'owi, godzące jego moralność polityczną, i uzasadniając je dokumentami. Wspomniał o tem, że Calmette w 1911 roku popierał jego politykę, którą potem piętnował jako zdradę. Potem dowodził, że Calmette zawarł układ z rządem węgierskim. Odczytał list Cal-

mette'a i list redaktora Gläsera do agenta Leopolda Lipschera. Gläser w liście swym zaświadcza Lipscherowi, iż jest korespondentem „Figara“ i pisze, że będą podpisane dwa układy, jeden na podstawie 80,000 franków rocznie, a drugi, odnoszący się do specjalnego wydania „Figara“ z reklamą dla węgierskich miejsc kuracyjnych, za co należy się 10,000 franków. Caillaux zapewniał, że akty i listy, służące w tej aferze za materiały dowodowe, są autentyczne.

Po wygraniu przez pana Caillaux'a tych ważnych atutów politycznych, rozprawa przeszła znowu na tory właściwe, wróciła do czynu pani Caillaux.

Czas odnowić prenumeratę.

Dr. Wołyński

były asystent kliniki Uniwersyt. Wrocławskiego
prof. Hinsberga specjalista chorób uszu,
nosa i gardła
obecnie Piotrkowska nr. 123,
telefon 35-97
dawniej Piotrkowska 89.

Godz. przyjęć: 10—12 rano, 4—6 pp., w nie
dziele od 10—12 rano. Operacje, bronchosko-
pia, kąpiele elektr. świetlne. 289—6

Dr. medycyny

P. BRAUN

b. asystent kliniki berlińskiej
choroby skórne, weneryczne, dróg moczowych, kosmetyka lekarska. Przy-
muje od 8 i poł. do 1 i pół. i od 5 do 9 wiecz.
Dla W. Pań od 3-jej do 5-jej, osobna pocze-
kalnia.

Krótką 4.

Tel. 35-35

D-r. Sołowiejczyk

ordynator szpitala Czerwonego Krzyża
specjalista chorób dzieci i we-
nętrznym POWROCIŁ.
ANDRZEJA 4. Telef. 18-47.

Godziny przyjęć: 9—10 rano i 5—6 po poł.

Dr. med. S. Aronson

Akuszerka o choroby kobiece
przeprowadził się na ul. Zieloną 5.
I piętro, telefon 31—82.

Przyjmuje: od 9—11 rano i od 4—4
po poł., w niedziele od 11—1

Pensjonat „Savoy“

w Krakowie, ul. Krupnicza 22 I-p.
urządzony z komfortem i oświe-
elektr. Łazienki. Telefon. Kuchnia wy-
borowa. Ceny przystępne.

Przy inteligentnej rodzinie są do wynajęcia

2 pokoje,

na pierwszym piętrze: dwuosobny frontowy,
i jednoosobny. Oddzielne wejście. Wiadomość
Widzewska 40, m. 16. 2261—2—1

A. Kartowski,

Konstantynowska 5
Wejście przez sklepy
„Ogenji“, tel. 25-04, specjalista wydzianki
Edcisków i wrostli-tych paznokci, powróć
zagranicy przyjmuje u siebie i poza domem
Manicure i pedicure.

We wtorek, dnia 28 b. m. o godzinie 8-jej
i pół wieczorem odbędzie się w ogrodzie

„Manteufła“ Wielki koncert symfoniczny

na rzecz Stowarzyszenia wzajemnej pomocy Muzyków orkiestrowych
m. Łodzi, Warsz. Filharm. orkiestr. pod kierunkiem kapelm. p.
Bronisława SZULCA, prof. Warsz. Muzyczn. T-wa. ze wsp. panny Heleny
WOLEKOWICZ (skrzypce uczeń. p. J. WINIECKIEGO), jak również ze wsp.
Op. J. WINIECKIEGO i kapelm. A. TURNERA. 2800—1

„KRYTYKA“

Czasopismo polityczno - społeczne i artystyczno-literackie wychodzące od piętnastu lat w Krakowie, od stycznia 1914 r. przeobraża się na dwutygodnik.

Programem „Krytyki“: samoistość i twórczość narodu i jednostki: Szereg pisarzy (D-r Bol. Limanowski, Wł. Studnicki, Dr. M. Sokolnicki, W. Feldman, Dr. M. Kukiel, L. Wasilewski i inni), rozbiiera w „Krytyce“ bieżące sprawy polityki i wojskowości polskiej, gdy myśliciele (J. Wł. Dawid, Kaz. Bieszyński) oraz wybitni artyści pióra torują drogę wysokiej kulturze duchowej. „Krytyka“ pragnie przekonywać czytelnika, nie dogmatyzować, umieszcza tedy artykuły dyskusyjne. Nadto w każdym zeszyte sprawozdania z ruchu wychowawczego, z teatrów, nowości wydawniczych etc. O Królestwie i Rosji umieszcza „Krytyka“ stale obszernie artykuły krytyczne. Tem swoim stanowiskiem zajmuje „Krytyka“ w prasie odrębne stanowisko **ideowe**.

W roku 1913 umieszczało swe prace w „Krytyce“ **około 100 pisarzy**, wśród których znajdujemy talenty pierwszorzędne.

Jako dwutygodnik „Krytyka“ będzie mogła spełnić swe zadanie w tempie żywszem i w sposób nierównie aktualniejszy.

Prenumerata „Krytyki“ wynosi rocznie 10 rb. 20 kop. półrocznie 5 rb., 10 kop.

Adresować należy: Administracja „Krytyki“, Kraków, ul. Staszica 5.

Szkoła **Zwickau** Inżynierska

Królestwo Saskie

Wyższy Instytut Inżynierski

wykształci gruntownie na inżynierów-mechaników, inżynierów-elektrotechników, jakoteż na inżynierów-górników. Kursy trwają 2 i pół roku. Półrocze letnie rozpoczynają się około połowy kwietnia, zimowe około połowy października.

Programy i bliższe wyjaśnienia udziela bezpłatnie sekretarjat. r2950—3

Papier gazetowy

w większej ilości do sprzedania na pu d y. Wiadomość: w administracji „N. Kurjera Łódzkiego“, ulica Zachodnia № 37.

Pierwsza Lecznica Lekarzy Specjalistów

ul. Piotrkowska 45 (róg Zielonej)

WEWNĘTRZNE I NERWOWE Dr. J. Szwarcowas ser codz od 10—11 rano i od 4 i pół do do 5 i pół wiecz.

CHOROBY CHIRURGICZNE Dr. M. Kantor od 2—3 i od 7—8 p.p.

CHOROBY KOBIECE Dr. M. Papierny codz od 3—4

CHOROBY DZIECI Dr. J. Lipszyc codz od 1—2

CHOROBY OCZU Dr. B. Donchin codz od 9—10 r Dr. C. Blum poniedz. wtór. środ. czw. od 1—2, piątek, sob. niedz. od 9—10 r

CHOROBY NOSA, USZU I GARDEŁA Dr. L. Prybalski w niedz. wtorki czw., piątki od 1—2. Poniedz. środy, sob. od 8—9 wiecz.

CHOR. SKORNE I WENERYCZNE

Dr. H. SZUMACHER

We wtorki czwartki i piątki od 8^{1/2} do 9^{1/2}, wiecz. w środy, soboty ponie działki od 1^{1/2} do 2^{1/2}, po poł.

Analizy krwi, wydzielin, moczu. Badania mamek.

Porada dla niezamożnych 50 kóp.

Bezpłatne szczepienie ospy

w Ambulatorium przy szpitalu Matk. Poznańskich Targowa 113 we wtorki i piątki między 12-tą a 1-szą. 14

Jakim sposobem można osiągnąć piękność twarzy, blustu i rąk? Jedyne używając **Kremu** przeciw plegom, opaleniznie, plamom, wrogom i liszajom, kupionego tylko w składzie przy ul. Nawrot 54 i Konstancyńska № 75. Cena za słoik 50 kop., mocniejszy 75 kop. **Nowości** Specjalny krem № 4 na porę wiosenną zapobiegający opaleniznie. Cena za słoik 1 rb. **Ostrzeżenie!** Kto kupił krem ten w innym składzie, otrzymał bezwarunkowo coś innego.

Zakład Fryzierski

istniejący parę lat, z mieszkaniem, z powodu choroby do sprzedania, wiadomość: w Adm. „Kurjera“.

Dr. L. Prybalski powrócił.

POŁUDNIOWA 2. Tel. 18-59

Syphilis, choroby skórne, włosów, (kosmetyka lekarska) weneryczne, moczopłciowe i niemocy płciowej. Leczenie syphilisu salvarsanem Ehrlich Hata „606“ i „914“ (wśródżylnie). Leczenie elektrycznością, elektroiza (usuwanie szpeczących włosów) chorób włosów i skóry przy pomocy sztucznego słońca wysokogórskiego (kvarzlampe) oświetlenie kanału (uretroskopia) Przyjmuje od 8—1 r i od 4—9 po poł. Panie od 5—6 po poł. Dla pań osobna poczekalnia.

Skrzywieniu Kręgosłupa

i tworzeniu się garbu zapobiega patentowany gors et ortopedyczny do regulowania

Systemu Haasa z Pragi.

Nagrodzonego wieloma dyplomami i złotymi medalami. — Liczne podziękowania osób wyleczonych. —

PROSZĘ ŻADAC PROSPEKT № 14
ANDRZEJ ŁONCZYK WARSZAWA Włok 21.

D-r Roman SOBANSKI

choroby oczu
przyjmuje od 10—12 rano i od 5—7 p.p. w niedziele i święta od 10—12 r. ul. PRZEJAZD № 14.

Dr. S. Sznitkind

Srednia № 3.
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych (stos. 606) i kosmetyki lekarskiej (włosy, twarz etc.)
Przyjmuje od 8 i pół do 11 i pół rano 1/2 do 9 wiecz.

Dr. Litmanowicz

Krótką 12., (tel. 13-91)
Choroby: nerek, pęcherza, cewki i t. d.
Godziny przyjęć: do 10 rano i od 4—7 po południu.

Dr. Marja Eleya-ZAK

Akuszerka i choroby kobiece przeprowadziła się **Cegielniana 15** telefonu 22-19.
Przyjmuje od 10 i pół do 12 i od 4 do 6 wiecz. r3080—10

Dr. Med. A. Margolis JUNIOR

Zielona 6. Tel. 6-13.
Choroby żołądka i kiszki.
przyjmuje od 9—11 rano i od 4—6 po poł. r1 5307

Doktor medycyny LEYBERG

Krótką 5, tel. 28-50.
Choroby skóry weneryczne i moczopłciowe 10—1. 6—8. W niedziele i święta od 8—1. Dla Pań 4—6 oddzielna poczekalnia. 1)

Dr. B. Rejt

SREDNIA № 5. Tel. 33-76
Sp. choroby skórne, włosów weneryczne, moczopłciowe i kosmetyk lekarska. Leczenie syphilisu salvarsanem Ehrlich-Hata „606“ i „914“ (wśródżylnie). Leczenie elektrycznością (elektroliza) (usuwanie szpeczących włosów) i oświetlenie kanału (uretroskopia). Godziny przyjęć od 1^{1/2} do 12^{1/2}, i od 5—ej do 8—ej wiecz. w niedziele od 10—ej do 2—ej po poł. Dla W. Pań: osobna poczekalnia

Dr. J. Silberstrom

Zawadzka № 12
Ordynator amb. Czerwonego Krzyża.
Choroby skóry, weneryczne, płciowe (przy syphilisie preparat 606). Kosmetyka lekarska (usuwanie szpeczących włosów, plam etc.) przyjmuje od 12-2 5-6 w niedziele od 11-8. Dla Pań 4-6

Doktor med. Bolesław Kon

Choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne
ul. Piotrkowska 5b.
nr. telefonu 32-62.
Przyjmuje do 11 rano i 4—7 po poł.

Choroby uszu, nosa i gardła Dr. B. Czaplicki

Ordynator szpitala Anny Marji Piotrkowska 120 tel. 32-33.
Przyjmuje od g. 11 do 12 rano i od 5 do 7 po poł. W urodzienie i święta od 10 do 12 rano 1206—12

Doktor W. DUTKIEWICZ

Choroby skórne i weneryczne przeprowadził stę, mieszka obecnie Nawrot Nr. 1.
9—12 r. i 5—8 pp.
Panie od 4—5 pp

Za 600 rubli

sprzedam staroświecki **DYWAN** azjatycki Zawadzka 14 m. 6. 2285—4

Przeciw Rzeżączce (Zryprovi) najnowszy środek „SALO“ „PICZILIN“

działa szybko i stanowczo i według zaświadczeń lekarzy, uważany jest za środek racjonalny. Sposob użycia dotychczas. Prawdziwy tylko w metalow. pudełku po 1 rb. i po 1 rb. 80 kop. Działa skutecznie tak w wypadkach ostrych jak i chronicznych i w niedługim czasie usuwa najuporczywszą ciecz. Skład: Petersburg, ul. Razjezza № 7, apteka B. Konhejma. Jest we wszystkich aptekach. r2017—17

Nauczyciel

udziela korepetycji, oraz przysposabia na różne świadectwa Piotrkowska 117 m. 17
zastać można od 5 do 8 wiecz.

Jednym ze stałych towarzyszy słońca

są piegi. Szczególnie obficie ukazują się one w ciągu letnich miesięcy, kiedy palące promienie słońca drażnią skórę twarzy. Przez długi czas piegi stanowiące wadę, która szpeci najpiękniejsze nawet twarze za licznio do tych kłesk przyrody, z którym człowiek nie jest w stanie walczyć. Leczą po wynalezieniu słynnego już obecnie kremu CASIMIL-METAMORFOZA, pogląd uczonych na kwestję tę zmienił się zasadniczo i jest to zupełnie zrozumiałe, gdyż krem Casimil to najradkalniejszy środek, zapobiegający i niszczący piegi, plamy, opalenizne, wagi i różne wady twarzy. Leczniozą wartość kremu podnosi to, że nie zawiera on żadnych trujących ani drażniących skórkę substancji. 29231

Instytut de beauté de M-lle Milakowska

(Zawadzka № 6)
(uczenica prof. Archangeau w Paryżu)
Specjalne francusko-kosmetyczne masáže za pomocą lekarskich środków higieniczne pielęgnowanie i odmiatanie cery
TWARZY
Usunięcie zanieczyszczeń, węgry, piegów, krostowaej i ospowatej cery i brodawek. Wzmocnienie porostu włosów. Usunięcie na zawsze niepotrzebnych włosów na twarzy. Wyłącznie używanie preparatów elektrycznych i innych najnowszych wynalazków. Opiekę lekarską. Przyjęcia od 11—1 i od 3—7 s.

KTO SZUKA:

pracy, posady, służby, mieszkania, sbytu towarów, reklamy wyrobów, dzierżawy

KTO POTRZEBUJE:

inżynierów, urzędników, techników, leśniczych, pomocników, pokoiówek, kucharzy, kucharzek, służby.

KTO CHCE:

znaleźć mieszkanie, kupić lub sprzedać ziemię, handle gospodarstwa, pożyczyc pieniądze i t. d. lub podać cośkolwiek do wiadomości ogółu

najlepiej i najtaniej

uzyska to przez

OGŁOSZENIA

w Nowym

Kurjerze Łódzkim.

DRUKARNIA St. Kejr. zka Zachodnia 37

ZAOPATRZONA ZOSTAŁA W NOWE WZORY PISM I ORNAMENTOW. PRZYJMUJE WSZELKIE ROBOTY W ZAKRESIE DRUKARSTWA WCHODZĄCE JAKO TO: BROSZURY, KLEPSYDRY, PLAKATY, AFISZE PO CE-NACH UMIARKOWANYCH. NAKŁADY WYKONYWA SIĘ NA MASZY-... NACH ROTACYJNYCH... WŁASNA STEREOTYPJA.

We wtorek, 21 Lipca w popołudniowych godzinach wydosłał się z parku Kochanówki **WIKTOR SZTARK**, chory umysłowo. Wzrostu wysokiego, szczupły szatyn, w wieku lat 28. Rodem ze Stawiszyna, gub. kaliskiej. Ktokolwiek wiedziałby o pobycie chorego proszony jest za **odpowiedniemi wynagrodzeniem** odprowadzić lub zawiadomić: **G. Szulca w Łodzi**, na ul. Mikołajewskiej 83.

Poszukuję

zarządu domem mogę złożyć 1500 na wyższą sumę poręczenia. Łaskawe oferty proszę składać pod lit. T. L. w Administracji niniejszego pisma. 4407—0—1

UWAGĘ CHORYCH!

O wszelkich lekarzy zwracajcie się na jedno, a mianowicie że choroba zwana koin umiejscowiona, lecz się tylko przez energicznie działające sprycowane a zatem jeśli kto, to aby, na zawsze wyleczył się z tej choroby, zaleca się użycie sprycy **URETRYNEM**, który według świadectw i obserwacji, lekarzów i w kilkunastu dniach jest istotnie pewnym środkiem w walce z rzerzączką tryprem, ostrą i chroniczną, oraz przy opłachach kobiecych. Do zupełnego wyleczenia potrzeba 2 do 4 flakonów. Cena flakonu 1 rb, 50 kop, bez przesyłki ekspedycja za zaliczeniem. Skład Główny Moskwa Baiszaja Jakimianka, w domu Lebediewa m. 15. Adres dla listów: Moskwa Wnaja J. Mozgowej, Reprezentant na Rosję Południową, Dom Handlowy „J. Hasławski”, Odesa, Puszkina 11. Sprzedaż w wszystkich aptekach i składach aptecznych w Moskwie w magazynie T-wa R. Kellera, i Spółki, K. Ermansa, G. Brunsza Matejsena W. K. Ferreisa i w innych składach aptekach.

Rzerzączka (tryprem)

Lecznicza maść ziołowa

VILIA-CRÈME

specjalny niezrównany środek medyczny przeciw wszelkiego rodzaju EGZEMOM, SWIERZBIE, LISZAJOM, Oparzeniom, WZROUM, WYSYPKOM, PRYSZCZOM, ODMROZENIOM i wszel. chorobom skórnym. Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych po rb. 1.25 kop za pudełko. **PRAWDZIWE w CIERWONIE** oszkaw. Wstragać się naśladowców!

UWAGA! Dla osiągnięcia pełnego i trwałego wyniku należy przy używaniu **MASCI VILIA-CRÈME** stosować znane w całym świecie ziołowe:

Mydło Herba

Przy równoczesnym stosow. cudotwórczo wyłączenie!

II-gie Łódzkie Rzemieślnicze Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe.

Główna Nr. 9,

przyjmuje członków i wydaje pożyczki, od których pobiera 6 proc.

Przyjmuje wkłady oszczędnościowe, od których płać od 4 do 6 procent i wkłady warunkowe: kto wpłaca po 2 rb. 55 kop. miesięcznie, otrzymuje po 3-ich latach 100 rb.

Dla udogódnienia składania oszczędności Towarzystwo dało do domów skarbonki niklowo-pancerne — Kasa czynna codziennie od 10-aj do 1-aj i od 6-aj do 8-aj wieczorem. r2603—13

WODOLECZNICA

przy Sanatorium „Unitas” Poczta 11g róg Mikołajewskiej otwarta od 7—12 i od 2—7 wiecz.

Nowoczesne urządzenia i komfort: **Natryski parowe, szkockie i inne. Kąpiele nasiadowe, łożne i inne.**

Parowe kąpiele ruskie i rzymskie.

Kąpiele solankowe, igliwowe i szare.

Kąpiele kwaso-węglowe z solanką, (Neuhelmskie)

Kąpiele utlenione (Ozet) i inne.

Masażi zyczejny i wibracyjny.

Kąpiele elektryczne, czterokomorowe i świetlne.

Elektryzacja, Tiathermia, d'Arsonaliozacja.

Leczenie Tabesu aparatami Fraenki.

Gimnastyka płuc dla astmatyków Mechanoterapia.

Instytut Röntgena Naświetlania sztucznem źródłem wyso-

górskim (Kwartowa lampa).

ZATW. PRZEZ MIN. SPR. WEWN.

Szkoła Akuszerzyzna D-ra Rejsa w Warszawie, Foksal 13, tel 35-92

Zapis uczenie codz. Początek wykładów 1/14 lipca 1914 r. Patent szkolny daje prawo praktyki w Król i Ces. Egzamin dla eksternistek odbędzie się w lipcu. Do zakładu położniczego przyjmuje się bezpłatnie osoby spo-dziwiający się siaboci. 2949—10

ASTHMA BRONCHITIS, DUSZNOŚĆ

Uzienie i Szybkie wyleczenie za pomocą Cygaretek **ESPIC**

2r. pudełko. We wszystkich wielkich aptekach, i 30. I. St-Louis. PARIS Wymagac podpisu „ESPIC” na kazdej cygarecie. •

E. FUKS

Gabinet Dentystyczny Łódź, Benedykta 2 (do m. p. Rozenblatt) Były główny asystent nadwornego lekarza dentysty Engla w Berlinie.

Po dziesięcioletniej praktyce zagranicą (Berlin Londyn, N-Jork, Filadelfia) osiedlił się w naszym mieście. **Bezbolesne** traktowanie zębów, podług specjalnych metod i przy zastosowaniu specjalnych aparatów. **Wyjęcie zębów za pomocą aparatu gazowego bez najmniejszego bólu** Złote porcelano i plomby. Sztuczne zęby z podniebieniem i bez (ze złota i porcelany.) **Porcelanowe korony i mosty. Prostowanie krzywych zębów i wysuniętej szczęki przy pomocy specjalnych regulatorów. Umacnianie luźnych zębów promieniami Roentgena. Leczenie zapuszczonych chorób zębów i jamy ustnej specjalnymi promieniami (elektrycznymi ultrafioletowe i inne). Leczenie złamanych szczęk i dorabianie brakujących części twarzy (sztuczne nosy, uszy, wargi, miękkie podniebienia i t. p.)**

Tel 35-80. Tel 35-80

Ogłoszenia drobne:

A A A A Buchalter rutynowy, wychowawiec wyższej szkoły handlowej, posiadający znajomość języków miejscowych poszukuje posady Łaskawe zgłoszenia uprasza się nadsyłać do Administracji „N. Kurjera Łódzkiego” pod „Buchalter-korespondent”. 454-0

A I A I A! Szaty, łożka, materace, bieliznarkę, otomanę, kredens, stół, krzesła, tremo, etażerkę, stolik, biurko, różna drobniactwo, figurki sprzedam bardzo tanio. Piotrkowska 209 m. 9 parter. 2297—3

Aleksander Babicki, adwokat przysięzły, przeprowadził się na ul. Dzielna pod № 25. 2175—10

Chłopczyk siedmiomiesięczny do oddania na własność. Szkoła 7 m. 49. 2297—2

Do sprzedania łożko, biurko, krzesła i umywalka. Zaraz. Długa 31—18. zasłać godz. 3—8

Dom drewniany do sprzedania przy ul. Włodzkiej № 125, Władomość u I. Beneta Nowy-Rynek № 3.

Do sprzedania bryczka jesionowa, 2 małe resorki, ul. Kielbacha 18. u kowala. 2274—2

Gramofon koncertowy 27 płyt, do sprzedania. Ulica Krucza № 33 m. 5. 2275—3

Młody człowiek znajdujący się w położeniu bez wyjścia, poszukuje jakiegokolwiek pracy. Wiadomość w administracji „N. Kurjera Łódzkiego” 2266—3

Młody człowiek poszukuje posady w sklepie lub kantorze znajomości języków miejscowych. Łaskawe oferty w „Kurjerze” pod „F. K”

Majątek ziemski do sprzedania lub zamiany na dom większy w Łodzi Poszukiwane kapitały większe na dobre hipoteki. Ul. Zawadzka № 29 m. 3. 2298—3

Potrzebny chłopiec lub dziewczyna lat 15 do Lekarza-Dentysty Staro-Zarzewska 47. 2282—3

Potrzebne zdolne panny do szycia. Ul. Główna № 42 Kitajnik.

Potrzebny chłopiec do roznoszenia gazet z kaucją rb. 5. Wiadomość: w Kurjerze Zachodnia 37.

Potrzebny zaraz na wieś do gospodarstwa i uprawy roli parobek trzeźwy i pracowity Wiadomość: w kantorze „N. Kurjera Łódzkiego”, Zachodnia 37.

Planina, fortepiany, nowe, używane reperacja zamiana, strajenie Na raty Chodkowski, Mikołajewska 25. 2268—4

Przybiłkął się pies żółty z łańcuchem. Do odebrania za swrotem kosztów, Szosa-Pabjanicka № 39 u Kublaka. 2289—3

Student Uniwersytetu Warszawskiego (medal złoty) poszukuje lekcji. Konstanynowska 15 m. 31.

Sprzedam meble tanio: kredens, stół, krzesła, szafę, bieliznarkę, biurko i różna drobniactwo. Nawrot 38 a m. 1. 2251—3

Sprzedam sklep lub urządzenie bardzo tanio z powodu choroby i samotności tylko zaraz. Słowiańska 14. 2296—3

Urządzenie sklepowe sprzedam bardzo tanio i patent odstąpię. Aleksandrowska № 119. 2286—3

Wspólnik z 2000 rubl kaucji do objęcia składu furniturów potrzebny. Ul. Zawadzka № 29 m. 3

TAJEMNICZY BANDYTA

Nareszcie

udało się na polu kosmetyki sporządzić środek, który szybko i radykalnie usuwa każdy niemal odcisk **STRASZNY** z powodu bólu swego. Niezwykły ten Amerykański środek, rozpowszechniony w handlu pod prawdziwie chronioną nazwą „**Corrinide**”, to **ZABÓJCA MASOWY** odcisków i każdy kto tylko się przekona o wybornej skuteczności tegoż, będzie zdumiony i ujęty.

Zadać we wszystkich aptekach, składach aptecznych i perfumeryjach. Cena 50 kop. Reprezentacja na całą Rosję.

H. NEUMANN, Łódź, Włodzka № 85. Telefon 16—20. Zatwierdzone: Ukazaniem Prawitelswennych Rozporządzeń po Ministerstwu Finansów z dn. 28 listopada 1904 r. № 48. 3049—0—1

Potrzebny zaraz

Koźlarz

samodzielny i pracowity do roboty miedzianych i żelaznych. Pańska 74.

Zgubiono pałs w którym znajdują się różne frachty wydane z kolei Fabryczno-Łódzkiej. Uczciwy znalazca zechce takowe za wynagrodzeniem rb. 5 oddać M. Glicensteinowi, Aleksandrowska 18 Zastrzeżenie zrobione. 2289—1

Zęby sztuczne, stare złoto, platynę kupuję, płać 15 kop. za zęby. W tych dniach. Furrański, Franciszkańska 40. 2194—1

Zaginiony paszport, wydany z gminy Rusoczyce, pow. konińskiego, gub. kaliskiej, na imię Stanisław Juńskiego. 2268—3

Zaginiony paszport, wydany z gminy Bielawy, powiatu łowickiego gub. warszawskiej, na imię Józefa Osowskiego. 2263—3

Zaginiony paszport, wydany z m. stratu m. Łódź, na imię Chaima Mojsze Lubochińskiego. 2263—3

Zaginiony paszport, wydany z gminy Józefów, powiatu Nowo-Aleksandrowskiego gub. lubelskiej na imię Zofii Noszczyk. 2257—3

Zaginiony paszport, wydany z m. stratu m. Kutna, na imię Stanisławy Modrzejewskiej. 2295—3

Zaginiona karta od paszportu, wydana z fabryki Pilicera, na imię Feliksa Augustyniaka. 2295—1

Zaginiona karta od paszportu, wydana z fabryki Liebermana, na imię Jana Janowskiego. 2292—1

Zaginiona karta od paszportu, wydana z fabryki Müller i Seider na imię Stanisława Szlakowskiego. 2290—1

Zaginiona karta od paszportu, wydana z fabryki E. Grudzińskiego, na imię Franciszka Siora. 2291—1

Ważne dla Pań!

SPECJALNY PRYZJERSKI SALON dla PANI

EUGENJA

KAR, OWSKA

Łódź, Konstanynowska 5

TELEFON № 28-01

Poleca Szan. Paniom w Łodzi i okolicach.

NAJPIĘKNIJSZE GZESANIE

mycie głowy z natychmiastowym wysuszeniem (Mancier) czyszczenie paznokci farbowanie włosów i wszelkie roboty w zakresu perukarstwa wchodzące, jako to: loci turbanowa, warkocze i postiche, zawsze w najnowszym stylu wykonywane pod moim kierunkiem. Wyuczam uplania najnowszych fryzur w 5 lekcjach. Abonament na miesiąc w demoa

5-te Łódzkie Tow. Pożyczkowo-Oszczędnościowe w Łodzi

Włodzanska Nr. 139, (przy rogu Anny). Telefon № 18-37.

PRZYJMUJE:

==== Członków, wydaje pożyczki do 300 rb. =====

PRZYJMUJE WKŁADY:

bezterm nowe na 4%
3 miesięczne „ 4 1/2%
półroczne „ 5%
roczne „ 6% od 1000 rb. 7%

% LICZY od DNIA WPŁATY.

Biuro T-wa otwarte w dni powszednie od 9 i pół rano do 3 po poł i prócz tego we wtorki, czwartki i soboty od 5 i pół do 7 i pół wiecz.

Perfumerja

Zofji Goszczyńskiej

poleca wyroby perfumeryjne i kosmetyczne w dużym wyborze.

DŁUGA 25.

Wyższa prywatna SZKOŁA MĘSKA

4-ro klasowa z prawami rządowych.

M.P. KOROTKIEWICZA

Łódź, Nowy-Rynek № 2.

Prośby przyjmuje się codziennie od 7 do 9 godz. wiecz. r2981—1

PRZECIWI PIEGOM

Krem ks. Kneippa

Aptekarza J. Hartmana

radykalnie usuwa piegi, opaliniżę, wszelkie plamy, pryszczki, węgry czerwoność skóry, a także wygładza zmarszczki. Zadać w aptekach, składach aptecznych i perfumeryjach. Wystrzeżać się falsykatów, gdyż prawdziwy tylko w siótkach z wypalonym napisem.

KREM KNEIPPA

Aptekarza J. Hartmana № 1359. Hurtowa sprzedaż apteka w Łodzi róg Młynarskiej i Brzezińskiej. 1145—24